

Koncepcja działalności Centrum Spotkań Europejskich "Światowid" w Elblągu na lata 2024-2026

Opracowanie: Antoni Czyżyk

Założenia

Koncepcja działalności Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu na lata 2024 – 2026 to trzyletni plan działania, określający strategiczne cele rozwoju i zawierający takie kierunki oraz priorytety działania, które są niezbędne do realizacji przyjętych założeń. Podstawowym celem koncepcji działalności Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu na lata 2024 – 2026 jest określenie kierunku rozwoju instytucji oraz wybór zadań i działań jakie należy podjąć, aby Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu nadal był nowoczesnym, innowacyjnym, kreatywnym i konkurencyjnym centrum kultury, odpowiadającym na potrzeby odbiorców, środowiska i wyzwania cywilizacyjne. Zarządzana przeze mnie instytucja przyczynia się jednocześnie do kreowania życia kulturalnego, rozwoju i podnoszenia swoich artystycznych umiejętności przez odbiorców naszej oferty oraz dostępu do szeroko rozumianej kultury zdigitalizowanej, ocalonej od zapomnienia i zatracenia. Co ważne, Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu nadal musi być instytucją otwartą na zmieniające się potrzeby użytkowników w każdym przedziale wiekowym.

Realizacja ww. założeń wymaga koncepcyjnego podejścia do kultury, a to od lat przyświeca mi w codziennej pracy. Współczesny konsument stawia bowiem przed zespołami pracującymi w sektorze szeroko rozumianej kultury i sztuki wiele wyzwań.

Kierując Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu od roku 2004 staram się by strategia „Światowida” wpisująca się w działania podejmowane w sferze kultury przez Unię Europejską, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwo Warmińsko – Mazurskie. W tym celu w 2009 r. nastąpiła zmiana nazwy instytucji z Centrum Kultury i Współpracy Międzynarodowej „Światowid” na Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”. Zmianie uległ również logotyp a także dotychczasowy statut. Poszerzony został zakres zadań realizowanych przez instytucję, co umożliwiło jeszcze skuteczniejsze sięganie po środki unijne i krajowe, a także otworzyło nas na nowe wyzwania i kierunki.

Opracowana przeze mnie koncepcja działalności Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu pozwala na wypracowanie mechanizmów (organizacyjnych, prawnych oraz finansowych) pozwalających na podnoszenie jakości usług oferowanych przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, przystosowanych do współczesnych tendencji rozwoju instytucji kultury i sztuki oraz szeroko rozumianych profesji artystycznych.

Przygotowując niniejszą ofertę programową skupiam się na kilku ważnych, niezbędnych aspektach, które towarzyszą i stanowią nieodłączny element zarządzania jednostką kultury. Budowanie atrakcyjności i dostępności centrum kultury powinno obejmować kontekst wzmacniania i poprawiania zdolności placówek w zakresie organizacyjno-technicznego, tj. wdrażania nowoczesnych systemów technologicznych, organizacyjnych oraz eko-innowacyjnych. Działania te powinny obejmować zresztą nie tylko kulturę, ale również edukację czy turystykę. Wynikiem realizacji wymienionych zadań będzie polepszenie warunków funkcjonowania instytucji kultury na rynku, możliwości ich rozwoju oraz gospodarowania.

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu - aby jak najlepiej wywiązywać się z roli jednostki wojewódzkiej, a co za tym idzie instytucji publicznej, będzie stale poszukiwać nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrzeby mieszkańców i otoczenia.

W „Światowidzie” dawać będziemy okazję do spotkania osób z różnych środowisk i warstw społecznych, odbiorców o różnym pochodzeniu i statusie majątkowym, co pozwoli na identyfikowanie się z tym miejscem, sprzyjając konsolidacji. Chcemy zaspokajać tkwiącą w ludziach potrzebę kontaktu ze sztuką, przyczyniać się do rozkwitu kultury oraz poczucia tożsamości z regionem. Naszym celem jest stworzenie dogodnej przestrzeni do rozwoju, otwieranie pola do nieograniczonej kreatywności, a także dawanie szansy zaistnienia dla młodych twórców.

Niezbędne do realizacji wyżej wspomnianych celów przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu jest ciągle, niezmiennie i nieprzerwalne odpowiadanie na potrzeby społeczności i konsumentów kultury:

- Światowid będzie miejscem kulturalno-społecznej animacji oraz wielostronnej edukacji kulturalnej, zaangażowanym w życie lokalnej społeczności. Ofertę warsztatów, sekcji czy kursów przygotowuje działające w Światowidzie Centrum Aktywności Społecznej;
- Światowid będzie nowoczesnym ośrodkiem dystrybucji informacji, kultury, edukacji i komunikacji społecznej, szanującym przeszłość i kreującym przyszłość;
- Światowid nadal będzie kładł nacisk na promocję historii, tradycji, a także będzie w sposób cyfrowy utrwał dziedzictwo historii, tak, aby ocalić je od zapomnienia. Za działania te odpowiedzialna jest działająca w Światowidzie Regionalna Pracownia Digitalizacji;
- Światowid nadal tworzyć będzie warunki do twórczego spędzania czasu, gdzie ważną rolę odgrywa kino oraz edukacja kinowa oferowana przez Kino Światowid;

- Światowid bez ustanku będzie miejscem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego poprzez współpracę z różnymi partnerami ze środowiska lokalnego i ponadlokalnego, otwartość na wszystkie grupy społeczne, wspieranie inicjatyw oddolnych, współpracę z różnymi partnerami, będzie miejscem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego, wzmacniając w ten sposób potencjał kulturalny, społeczny i ekonomiczny miasta i regionu;
- Światowid zawsze był i nadal będzie miejscem otwartym na zmieniającą się rzeczywistość, wielostronną współpracę z partnerami, które pozwolą na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i jego skutkom oraz umożliwi współpracę ze środowiskiem osób z niepełnosprawnością;
- Światowid za cel zawsze stawiał sobie i stawiać będzie, aby służyć społeczności lokalnej do realizacji i rozwoju potrzeb kulturalnych odbiorców poprzez propagowanie inicjatyw edukacyjnych przygotowywanych i dystrybuowanych przez internet tj. e-learning czy streaming live;
- Światowid to także inicjator i organizator wydarzeń i działań kulturalnych, rozrywkowych i społecznych. Centrum Tańca Promyk, które działa w strukturach CSE Światowid w Elblągu przygotowuje ofertę taneczną, edukacyjną, która przez lata wypracowała sobie międzynarodowe uznanie;
- Światowid to instytucja, która jest otwarta na nowoczesne technologie i z chęcią korzysta z możliwości, które dają media społecznościowe czy AI;
- Światowid to także sprawdzony partner i lider wielu międzynarodowych inicjatyw i projektów, z zakresu kultury, edukacji i ochrony materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturalnego;
- Światowid to wreszcie centrum życia kulturalnego i społecznego miasta i regionu.

Nowa perspektywa finansowa zobligowała mnie do przygotowania „Światowida” do aktywnego pozyskiwania nowych funduszy. Wraz z zespołem Pracowników uczestniczę w szkoleniach i konferencjach informujących o źródłach finansowania przedsięwzięć kulturalnych. Staram się uważnie obserwować nie tylko trendy panujące w „świecie kultury”, ale również dostosowywać ofertę programową do obowiązujących strategii w dziedzinie kultury na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Kierunki rozwoju CSE „Światowid” nakreślone przeze mnie i mój Zespół na najbliższe lata pokazują długofalowe działania, które prowadzą do jeszcze szerszego zainteresowania sferą kultury. Istotne znaczenie ma przede wszystkim region – Warmia i Mazury i tutejsze

dziedzictwo kulturowe, ale również współpraca z partnerami z zagranicy, pokazując, jak wyjście poza „własne podwórko” pomaga wzbogacić także lokalne życie kulturalne.

Jestem przekonany, że prezentowana koncepcja pracy, a także wdrażanie instrumentów i myśli zarządzania strategicznego w działalności Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, przekładających się na realizację zaplanowanej koncepcji, są gwarantem wielowymiarowego sukcesu instytucji.

Misja CSE Światowid

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu to miejsce, w którym mieszkańcy Elbląga, regionu i województwa warmińsko-mazurskiego już od sześciu dekad mogą znaleźć szeroką ofertę wydarzeń o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, rozrywkowym i turystycznym. To właśnie tu mieszkańcy regionu a także turyści, mogą rozwijać swoje pasje, poszerzać swoją wiedzę na temat różnych dziedzin artystycznych, tworzyć, a także bawić się i brać udział w niezapomnianych widowiskach. Program wszystkich przygotowywanych przez nas warsztatów i imprez budowany jest tak, by pozytywnie wpływał na odbiorców na każdym etapie ich rozwoju. Mowa tu zarówno o najmłodszych, jak i o osobach dorosłych czy seniorach. Dzięki temu, docieramy z naszymi zajęciami, eventami oraz festiwalami do każdej grupy społecznej, mając na uwadze potrzeby grup o różnych zainteresowaniach, w różnym wieku i o różnym stopniu wykształcenia.

Razem z moim Zespołem bacznie obserwujemy obowiązujące w Polsce i za granicą trendy, wykorzystując do swoich działań nowoczesne metody pracy oraz innowacyjne technologie. Jako dyrektor placówki pragnę by Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu było nowoczesnym miejscem spotkań otwartym dla wszystkich mieszkańców, ale także miejscem twórczej pracy ludzi pełnych pasji. Podążając za tym co „tu i teraz”, nie zapominam jednak o bardzo ważnej dla naszego miasta i województwa historii. Dbam o to, by dziedzictwo kulturowe naszego regionu nie zostało zapomniane i przekazywane było z pokolenia na pokolenie.

Dzięki organizowanym przez instytucję wydarzeniom o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej staram się by Warmia i Mazury były znaczącym miejscem na kulturalnej mapie Polski i Europy. Organizowane przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” imprezy takie jak: Ogólnopolski Festiwal Sztuki Słowa „...czy to jest kochanie?” czy Międzynarodowy Festiwal Tańca Baltic Cup cieszą się ogromną popularnością i rozpoznawalne są nie tylko w naszym regionie czy kraju. Budowane od lat tradycje takich imprez tworzą w ten sposób swoiste wizytówki województwa warmińsko-mazurskiego.

Zapewniam, że podczas kolejnych lat działalności wielopokoleniowy, reprezentujący szeroki zakres umiejętności Zespół który stworzyłem, zadba o to, by wydarzenia organizowane w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu były na najwyższym poziomie. Każde z nich będzie niosło za sobą lekcję historii, kultury i społeczeństwa, a także zapewni wszystkim odbiorcom rozrywkę o odpowiedniej klasie.

Uwarunkowania

CSE „Światowid” jako samorządowa instytucja kultury wypełnia wojewódzkie zadania z zakresu upowszechniania kultury. Lokalizacja instytucji w mieście Elbląg sprawia, że „Światowid” jest jedną z kilku instytucji świadczących usługi kulturalne na rzecz mieszkańców tego miasta. W Elblągu działają m.in.: samorządowa instytucja - Teatr im. Aleksandra Sewruka oraz jednostki podległe Urzędowi Miasta Elbląg - Biblioteka Elbląska, Centrum Sztuki Galeria El, Młodzieżowy Dom Kultury oraz Muzeum Archeologiczno – Historyczne. Od kilku lat coraz aktywniejsze są tu także podmioty społeczne działające w formie stowarzyszeń, które również organizują zajęcia i wydarzenia kulturalne na terenie Elbląga.

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu jest nie tylko placówką kultury w tradycyjnym pojęciu, ale też instytucją o charakterze edukacyjnym, medialnym i informacyjnym. To samorządowa instytucja kultury, której siedzibą jest Elbląg, a obszarem działania cały kraj, ze szczególnym uwzględnieniem województwa warmińsko-mazurskiego.

Instytucja, która w ciągu ponad 60 lat swojej działalności przekształciła się z jednostki miejskiej, w wojewódzką i o zasięgu międzynarodowym to miejsce, w którym mieszkańcy

Elbląga i regionu mogą na co dzień obcować z kulturą. Nie ma tygodnia, w którym by CSE Światowid w Elblągu nie dostarczał bogatej oferty programowej.

W CSE Światowid w Elblągu realizowane są zadania: edukacyjne, kulturalne, wychowania przez sztukę i turystykę oraz działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Instytucja współtworzy i kreuje życie kulturalne Elbląga oraz podejmuje inicjatywy promujące region i kraj. CSE Światowid w Elblągu inspirowa oraz wspiera integrację, rozwija sieć współpracy zarówno w kraju jak i za granicą, podejmując wspólne działania z organizacjami pozarządowymi i partnerami zagranicznymi.

Zgodność programowanej działalności kulturalnej z dokumentami strategicznymi na poziomie regionu i kraju oraz międzynarodowymi

Założenia z Programu wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025. Program jest zbiorem długofalowych działań wszystkich interesariuszy. Ich celem jest realizacja wizji Warmii i Mazur, jako regionu ludzi aktywnych – także w sferze nowocześnie pojmowanej kultury, świadomych jej wielkiej roli w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu. Wizja zakłada, że mieszkańcy będą nie tylko jej odbiorcami, ale przede wszystkim jej animatorami, tworząc kulturę – będą przez nią kształtowani. (...)

Wynikającym priorytetem *Programu*... jest aktywizacja mieszkańców regionu jako twórców i odbiorców kultury poprzez:

- Nieskrępowany rozwój twórczości i rozszerzanie oferty kulturalnej, którym towarzyszy rozwój infrastruktury kulturalnej;
- Systematyczne zwiększanie uczestnictwa w kulturze mieszkańców regionu oraz turystów poprzez podnoszenie atrakcyjności oferty kulturalnej, rozwijanie edukacji kulturalnej, wspieranie aktywności społecznej i wykorzystanie nowych technologii;
- Budowanie wizerunku regionu zgodnie z hasłem – *WARMIA I MAZURY. ZDROWE ŻYCIE, CZYSTY ZYSK*¹ – także w odniesieniu do życia kulturalnego i zysków płynących z aktywności w wymiarze duchowym i materialnym.”

W oparciu o powyższe wytyczne przygotowana została koncepcja rozwoju oferty Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w latach 2024-2026, której celem jest utrzymanie statusu

„Światowida” jako miejsca odwiedzanego przez osoby w każdym wieku i różnym statusie społecznym, miejsca spotkań towarzyskich, prowadzonej szerokotorowo edukacji artystycznej i kulturalnej oraz wychowania przez sztukę, sport i turystykę

Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

W dokumencie Strategii MOF Elbląg jest wskazany jako obszar, w którym istnieje potrzeba wzmocnienia konkurencyjności krajowej i międzynarodowej ośrodka subregionalnego oraz jego oddziaływania w części zachodniej województwa. Jako cel strategiczny w zakresie kompetencji przyszłości wskazano wzmocnione funkcje ośrodka subregionalnego – gospodarcze, edukacyjne, kulturowe i medyczne, w zakresie kreatywnej aktywności wskazano projekty społeczne w ramach np. ZIT o wysokim stopniu oddziaływania ponadlokalnego, silne funkcje kulturowe, współpracę sieciową na arenie krajowej i międzynarodowej.

Oferta kulturalna dotychczas realizowana w „Światowidzie” oraz planowana do realizacji na lata 2024-2026 pozwoli zwiększyć wykorzystanie zasobów dla rozwijania aktywności społecznej i obywatelskiej oraz stworzyć warunki dla wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym i regionalnym. Oznacza również możliwość wzmocnienia edukacji obywatelskiej i kulturalnej, a także rozwoju kompetencji obywatelskich i kulturowych w kształceniu innym niż formalne oraz upowszechnianie różnych form uczestnictwa w kulturze.

Zakładany do realizacji program kulturalny opiera się także na współpracy z innymi regionami partnerskimi Warmii i Mazur. Różnorodność kulturowa i złożoność historii Warmii i Mazur wykorzystywana będzie w celu budowania trwałych więzi oraz zwiększania popytu na ofertę kulturową regionu, wspierania współpracy z przedstawicielami mniejszości narodowych żyjących na terenach Warmii i Mazur.

Zadania, które są dotychczas realizowane oraz będą realizowane w okresie najbliższych trzech lat wpisują się w poszczególne priorytety strategii.

Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości

5.3.1 Użyteczne kwalifikacje i kompetencje - kompetencje kluczowe

Jednym z wiodących kierunków działalności CSE jest realizowanie różnorodnych programów edukacji kulturalnej, dzięki którym nasi odbiorcy mogą rozwijać swoje kompetencje kluczowe. Większość z nich jest autorstwa kadry CSE, która angażuje się również w akcje i projekty realizowane wspólnie ze szkołami i uczelniami artystycznymi (m.in. Liceum Plastyczne w Gronowie Górnym, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Liceum Plastyczne im. Kenara w Zakopanem, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku).

Pod kierunkiem instruktorów CSE młodzi twórcy poznają tajniki sztuki, rozwijają swoje kompetencje i umiejętności. Niejednokrotnie zdobywają laury na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach artystycznych oraz podejmują studia na kierunkach artystycznych.

CSE „Światowid” prowadzi działalność obejmującą wyszukiwanie i wspieranie talentów, organizowanie przestrzeni do budowania relacji uczeń – mistrz pomiędzy profesjonalistami a amatorami, organizowanie konkursów i przeglądów o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, zapraszanie do współpracy profesjonalistów, specjalistów w swojej dziedzinie, ale również umożliwienie młodym animatorom prowadzenia własnych projektów społeczno-kulturalnych. Należy pamiętać, że rozwijanie kultury oznacza nie tylko inwestowanie w ochronę dziedzictwa, rozwój i modernizację infrastruktury kultury, ale także, a polegać powinno na edukacji kulturalnej - kształceniu odbiorcy i jego kulturowych kompetencji. Planując nasze działania na lata 2024-2026 będę zabiegał o to, by ten rozwój był możliwy, dbając o dobrą jakościową ofertę oraz funkcjonalną i dostosowaną do aktualnych standardów bazę.

5.3.2 Nowoczesne usługi

Jak wskazano w strategii „Rozwój usług jest istotnym elementem funkcji ponadregionalnych Olsztyna oraz regionalnych Elbląga i Ełku, a także funkcji ponadlokalnych ośrodków powiatowych. Wzrost dostępności usług publicznych powinien przyczynić się do poprawy jakości życia na terenach wiejskich”

W swojej pracy nieustannie dążę do tego, by infrastruktura i wyposażenie „Światowida” odpowiadały aktualnym standardom i oczekiwaniom naszych odbiorców. W związku z tym prowadzę aktywne działania mające na celu dbanie o rozwój bazy lokalowej i sprzętowej instytucji, którą zarządzam. Obecnie budynek „Światowida” odpowiada najwyższym standardom, dzięki zakończonemu w roku 2021 zadaniu inwestycyjnemu „Rozbudowa, przebudowa i remont CSE „Światowid”. Również w kolejnych latach 2022-2023 obiekt został doposażony w nowoczesny sprzęt do prowadzenia i promocji działań kulturalnych, dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków RPO. W nowej perspektywie planuję podjąć działania mające na celu termomodernizację obiektu na ulicy Browarnej 80 – Centrum Tańca Promyk. W obiekcie tym prowadzone są przede wszystkim działania z zakresu edukacji tanecznej, jednak obiekt nie spełnia wymogów w zakresie bezpieczeństwa, komfortu pracy i udziału w zajęciach oraz dostosowania do odbiorców z różnymi potrzebami. Dzięki realizacji inwestycji budynek ten będzie nie tylko dostępniejszy i bardziej komfortowy, ale również koszty które generuje jego użytkowanie będą zdecydowanie mniejsze, co z kolei przełoży się na sytuację finansową CSE „Światowid”.

5.3.3 Profesjonalne organizacje

CSE „Światowid” w ramach swojej oferty kulturalnej zwiększy ilość działań aktywizujących mieszkańców miasta i regionu do korzystania z edukacji kulturalnej. Koncepcja stworzenia interdyscyplinarnego centrum kultury o charakterze regionalnym wpisuje się w ideę decentralizacji państwa, tak istotną dla tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Planujemy podejmować także działania mające na celu szersze wsparcie rozwoju twórczości, animację kulturalną oraz wydarzenia kulturalne tworzone lub współtworzone przez organizacje pozarządowe przy współpracy ze „Światowidem”.

Baza CSE w kolejnych latach wykorzystywana będzie do działań interdyscyplinarnych, realizowanych samodzielnie oraz we współpracy z innymi instytucjami kultury, placówkami oświatowymi (m.in. szkoły, uczelnie) oraz organizacjami pozarządowymi.

CSE realizować będzie współpracę z podmiotami edukacji artystycznej w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) i Partnerstwa Publiczno-Społecznego (PPS). Ponadto CSE „Światowid” systematycznie rozwijać będzie wolontariat na rzecz działań kulturalnych.

CSE jest nowoczesnie zarządzaną instytucją otwartą na współpracę z mieszkańcami miasta i innymi podmiotami tj. organizacjami pozarządowymi, szkołami, innymi instytucjami kultury, niezależnymi animatorami i artystami, biznesem, itp. We współpracy kieruje się zasadami partnerstwa. CSE będzie również nowoczesną i inspirującą przestrzenią architektoniczną, w której określenie „dom kultury” nabiera właściwego znaczenia.

Dalszy rozwój instytucji sprzyjać będzie rozszerzaniu współpracy z innymi podmiotami kultury oraz poszukiwaniu nowych form i obszarów współdziałania.

Cel strategiczny: Kreatywna aktywność

W strategii zapisano: „Podmiotem celu strategicznego kreatywna aktywność są mieszkańcy realizujący swoje pasje indywidualnie lub we współpracy. Polityka rozwoju powinna im w tym pomagać, starając się wykorzystać potencjał mieszkańców do wzmacniania innych zasobów regionu, w tym wzmacniania więzi społecznych.

Efektom podejmowanych działań powinni być mieszkańcy województwa utożsamiający się z nim, dzięki temu, iż to właśnie w tym regionie mogą realizować swoje marzenia. Otwarta na różnorodne formy współpracy społeczność regionu będzie rozwijała w sobie również klasę kreatywną (przedstawiciele zawodów opartych o twórczość i z niej utrzymujący się).

Kreatywna aktywność oznacza również kształtowanie zachowań, które mogą i powinny być naśladowane przez innych, np. w zakresie zdrowego trybu życia czy stosunku do przyrody. Dlatego również aktywność sportowa czy turystyczna, mogą być traktowane jako źródła inspiracji.

5.5.1 Inspirująca twórczość

5.5.2 Efektywna współpraca

5.5.3 Ukształtowana tożsamość

Planuję, by poprzez podejmowane działania CSE stało się miejscem kultury poszukującej, eksperymentującej, podejmującej aktywność nowatorską, a także działania edukujące, wychowujące przyszłych odbiorców kultury.

Zaplanowane działania umożliwią rozszerzenie współpracy w zakresie realizacji projektów dotyczących edukacji kulturalnej pomiędzy CSE „Światowid” a placówkami oświatowymi. Program edukacji filmowej i medialnej realizowany w oparciu o sale kinowe pozwoli na poszerzenie programu edukacji filmowej kierowanej do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Działania koncentrować się będą na edukacji filmowej i okołofilmowej dla dzieci, młodzieży i nauczycieli oraz prezentacji zbiorów polskiej kinematografii. Szczególne miejsce znajdzie w nim animacja filmowa.

Z kolei działania realizowane w pracowniach edukacji artystycznej pozwolą na wykształcenie w młodych odbiorcach nawyku kreatywnego i twórczego spędzania czasu wolnego przy

jednoczesnym rozwijaniu pasji i talentu. Oferta edukacyjna realizowana w poszczególnych pracowniach pozwoli na systematyczne przyzwyczajanie dzieci i młodzieży do obcowania z kulturą i swobodnego korzystania z oferty kulturalnej. Na skutek tych działań staną się oni nie tylko biernymi, ale i aktywnymi odbiorcami działań kulturalnych.

W kolejnych latach planuję poszerzyć zakres działań służących włączeniu społecznemu przez sport. Zajęcia z zakresu edukacji tanecznej i ruchowej przyczynią się do wzrostu aktywności fizycznej mieszkańców miasta i regionu, a organizowane wydarzenia taneczne o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej zachęcą do aktywnego spędzania czasu wolnego osoby w każdym wieku. Z kolei oferta edukacyjna kierowana do przyszłych instruktorów tańca i edukacji ruchowej wpłynie na zwiększenie ilości wyszkolonych kadr w regionie i zaowocuje zwiększeniem oferty aktywności ruchowej dla mieszkańców miasta i regionu.

Rozwój i zwiększanie potencjału kreatywnego i intelektualnego, synergia potencjałów oraz zwiększenie innowacyjności i efektywności oraz samodzielności i konkurencyjności podmiotów z sektora kultury to istotne kierunki rozwoju CSE.

Planuję podjąć działania mające na celu promowanie twórczości artystów w sferze działalności gospodarczej. Od lat w „Światowidzie” odbywają się jarmarki twórczości, kiermasze, podczas których twórcy mogą sprzedawać swoje prace. Realizowane są warsztaty i plenery artystyczne, w których udział biorą twórcy profesjonalni oraz amatorzy.

Konwencja UNESCO W Sprawie Ochrony Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego, Konwencja Ramowa Rady Europy W Sprawie Znaczenia Dziedzictwa Kulturowego Dla Społeczeństwa

Plan działań zakładany do realizacji przez CSE „Światowid” w latach 2024-2026 jest zgodny z zapisami Konwencji UNESCO. Wspomniana konwencja zobowiązała Polskę do ochrony praktyk, wyobrażeń, przekazów, wiedzy, umiejętności i związanych z nimi przedmiotów, artefaktów i przestrzeni kulturowej. Działalność, którą prowadzi CSE „Światowid” w ramach Regionalnej Pracowni Digitalizacji dzięki posiadanej infrastrukturze pozwala na systematyczne opracowywanie zasobów cyfrowych dokumentujących elementy charakterystyczne dla dziedzictwa kulturowego Polski. Posiadany sprzęt umożliwia rejestrację dźwięku, dokumentowanie ludzi i ich wspomnień, tradycji, praktyk, elementów niematerialnego dziedzictwa, które wiążą się z budowaniem poczucia tożsamości i pomagają ukazać jego różnorodność (zgodnie z konwencją UNESCO o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego). Materiały te (umieszczone w przestrzeni internetowej) służą edukacji prowadzonej na rzecz dzieci i młodzieży z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Digitalizacja obiektów dziedzictwa kulturowego, zabezpieczenie ich w ten sposób, zachowanie dla przyszłych pokoleń oraz udostępnienie szerokiemu gronu odbiorców, w tym za pośrednictwem globalnej sieci to jedno z najpilniejszych i najważniejszych celów, jakie przed światem kultury stawia zarówno Unia Europejska, jak i władze Polski. Funkcjonująca w CSE „Światowid” Regionalna Pracownia Digitalizacji wspiera i będzie wspierać instytucje kultury w zakresie digitalizacji, a odbiorcom dóbr kultury, w tym także grupom zagrożonym

wykluczeniem społecznym, osobom z niepełnosprawnością czy mieszkańcom wsi, stwarza możliwość zapoznania się z obiektami dziedzictwa kulturowego, które dotąd były rzadko udostępniane. Objęcie procesem digitalizacji regionalnych muzeów, skupienie w jednym miejscu informacji o zabytkach i muzealiach danego regionu jest kolejnym krokiem w zachowaniu dziedzictwa kulturowego. Zwiększenie dostępności zbiorów, upowszechnianie wiedzy dotyczącej dziedzictwa kulturowego służyć ma także muzeom – ma pomóc im wrócić do świadomości, przede wszystkim młodych ludzi. Nowoczesne technologie pozwalają na stworzenie tym instytucjom możliwości pełnienia funkcji platformy komunikacji, zwłaszcza że powstaje coraz więcej stron internetowych gromadzących społeczność odbiorców zainteresowanych szeroko pojętą historią.

Plan funkcjonowania pracowni digitalizacji wpisuje się w założenia Konwencji Ramowej Rady Europy, ponieważ jej celem jest m.in. rozwój wykorzystania technologii cyfrowych w celu zwiększenia dostępu do dziedzictwa kulturowego czy umożliwienie na stworzonych zasobach edukacji społeczeństwa. Zadania te wypełnia działalność prowadzona w ramach pracowni. Funkcjonująca i stale rozwijana podstrona Regionalnej Pracowni Digitalizacji, która jest dostosowywana do prezentacji obiektów 3D wpływa znacząco na wartość merytoryczną i edukacyjną prezentowanych treści. Wykorzystanie sieci otwiera obecnie perspektywy wielu sposobów prezentacji zdigitalizowanych zbiorów. Bezpłatna prezentacja zdigitalizowanych zbiorów w Internecie osobom w różnym wieku i o różnym statusie oraz promocja tych treści z wykorzystaniem portalu społecznościowego upowszechnia prowadzoną działalność digitalizacyjną. W towarzyszących pracowni Salach edukacyjnych prowadzone są interaktywne lekcje dla dzieci i młodzieży, także z placówek z terenów wiejskich, z udziałem ekspertów: etnografa, historyka, muzealnika oraz możliwość samodzielnego stworzenia, na bazie pierwowzoru, pracy ceramicznej, graficznej, czy rzeźby w drewnie nadaje prowadzonej działalności digitalizacyjnej, obok funkcji ochronnej, także edukacyjną.

Plan działań na lata 2024-2026

#bliżej kultury

ZADANIA KULTURALNO-EDUKACYJNE:

Centrum Spotkań Europejskich "Światowid" jest wiodącym, profesjonalnym centrum aktywności kulturalnej i kulturotwórczej w regionie – którego działalność jest widoczna w kraju, jak i za granicą, z silną funkcją transgraniczną.

W Centrum realizowane są zadania: edukacyjne, kulturalne, wychowania przez sztukę, sport i turystykę oraz działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Centrum współtworzy życie kulturalne miasta Elbląga oraz podejmuje inicjatywy promujące region; inspiruje i wspiera integrację, rozwija sieć współpracy zarówno w kraju, jak i za jego granicami, podejmując wspólne działania z organizacjami pozarządowymi.

SEKCJE I PRACOWNIE KULTURALNO-EDUKACYJNE:

Jednym ze strategicznych zadań Centrum „Światowid” jest jego działalność środowiskowa - działają tu:

- sekcje zainteresowań, tj.:
  - ↳ sekcje plastyczne /w tym ogólnoplastyczna dla dzieci, młodzieży i dorosłych, tkactwa i rękodzieła artystycznego dla młodzieży, malarstwa i rysunku dla dzieci, młodzieży i dorosłych, ceramiki, szkła i fusingu dla dorosłych/
  - ↳ sekcja wokalna /dla dzieci, młodzieży i seniorów/
  - ↳ sekcje taneczne /dla dzieci: taniec sportowy, taniec nowoczesny – hip-hop, dziecięca akademia tańca, gimnastyka artystyczna, rytmika, dla dorosłych: taniec towarzyski, lady latino, zumba, stay fit – trening funkcjonalny, pilates, dla seniorów: pilates 60+, fit ball 60+, zdrowy kręgosłup, sprawny senior/
- pracownie, tj.:
  - ↳ pracownia grafiki
  - ↳ pracownia ceramiki
  - ↳ pracownia szkła i witrażu
  - ↳ pracownia fusingu
  - ↳ pracownia muzyczna
  - ↳ pracownia plastyczna dla dzieci
  - ↳ pracownia malarska dla dorosłych
  - ↳ pracownia tkactwa i rękodzieła artystycznego

- ↳ sala doświadczania świata
- kino Światowid, w którym:
  - ↳ działa Dyskusyjny Klub Filmowy im. Andrzeja Munka
  - ↳ cykliczne spotkania edukacyjne w ramach programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej
  - ↳ odbywają się projekcje filmów w technologii 3D i 2D

CYKLICZNE PRZEDSIĘWZIĘCIA KULTURALNE:

„Światowid” jest pomysłodawcą i realizatorem wielu przedsięwzięć kulturalnych. Organizuje imprezy o różnej randze i zasięgu (od lokalnych i regionalnych po ogólnopolskie i międzynarodowe) skierowane do wszystkich grup społecznych. Część z tych wydarzeń na stałe wpisała się w kalendarz imprez kulturalnych i jest organizowana co roku. Są to m.in.:

- Ogólnopolski Festiwal Sztuki Słowa „... Czy to jest kochanie?”
- Międzynarodowy Festiwal Tańca „Baltic Cup”
- Repliki Festiwalu Gdynia Film Festiwal
- Bezpośrednie transmisje satelitarne oper z The Metropolitan Opera w Nowym Jorku
- Targi Seniora „Teraz MY”
- Festiwal Filmów Familijnych

Wydarzenia kulturalne

Ogólnopolski Festiwal Sztuki Słowa ...Czy to jest kochanie?

Festiwal jest imprezą o doniosłym znaczeniu artystycznym na kulturalnej mapie kraju. Impreza jest okazją do spotkania się uzdolnionych artystycznie osób i zaprezentowania swoich umiejętności.

Festiwal odbywa się w formie konkursowej. Uczestnicy występują w trzech kategoriach: recytacja, piosenka poetycka i teatr jednego aktora. W konkursie mogą brać udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci i dorośli. ...Czy to jest kochanie? to nie tylko konkursy. Podczas festiwalu można zobaczyć uznanych twórców polskiej sceny oraz utalentowanych debiutantów. W ramach festiwalu odbywa się również cykl wydarzeń artystycznych, na który składają się koncerty oraz recitale. Festiwal jest okazją do zaprezentowania publiczności ciekawych koncertów uznanych artystów, a dla młodych, debiutujących artystów jest szansą na zaprezentowanie się na scenie, zwiększenia motywacji do tworzenia i rozwoju artystycznego. Dla wielu mieszkańców naszego regionu jest to często jedyna możliwość uczestniczenia w tak atrakcyjnych i ciekawych wydarzeniach kulturalnych na co dzień niedostępnych dla większości mieszkańców regionu. Festiwal pomaga w likwidowaniu przepaści pomiędzy zapotrzebowaniem na wysoką kulturę a jej dostępnością. Różnorodność proponowanych przedsięwzięć artystycznych sprawia, że interesującą dla siebie ofertę znajdą wszyscy, niezależnie od wieku i upodobań.

Pogrzeb żuru i śledzia

Każdego roku Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” organizuje imprezę wielkanocną pn. „Pogrzeb żuru i śledzia”. W ramach przedsięwzięcia odbywają się: Jarmark Sztuki Ludowej, prezentacja świątecznych tradycji kulinarnych regionu i wiele innych atrakcji.

Celem imprezy jest kultywowanie tradycji i folkloru związanego ze świętami wielkanocnymi. Impreza stwarza okazję do indywidualnej działalności artystycznej oraz wymiany wiedzy na temat zanikających zwyczajów wielkanocnych. W ramach imprezy zapraszani są wystawcy i sprzedawcy z naszego województwa. Podczas Wielkanocnego Jarmarku Sztuki Ludowej można zaopatrzyć się w efektowne, niepowtarzalne świąteczne ozdoby, a także nabyć pisanki, palmy, koszyczki, ręcznie haftowane serwetki i mnóstwo innych artystycznych rękodzieł. Nie brakuje również wyrobów kulinarnych, produkowanych przez małe rodzinne firmy czy gospodarstwa, których receptury przekazywane były z pokolenia na pokolenie. Na Jarmarku można zakupić m.in. miody z pobliskich pasiek, wiejski chleb, a także swojskie wyroby wędliniarskie. Elbląskie firmy gastronomiczne przygotowują w tym dniu specjalne pokazy dekorowania stołu wielkanocnego, a także tradycyjne potrawy wielkanocne. Imprezie towarzyszą również dźwięki muzyki ludowej w wykonaniu zespołów pieśni i tańca działających w naszym województwie.

W ramach przedsięwzięcia organizowane są także warsztaty plastyczne. Najmłodsi uczestnicy uczą się wykonywania i zdobienia pisanek w "Kąciku Małego Plastyka", a młodzież i osoby dorosłe uczestniczą w warsztatach tworzenia palm i stroików wielkanocnych.

Warmińsko – Mazurski Jarmark Wyrobów Artystycznych SztukaTERRIA

Inicjatywa promuje tradycje naszego regionu i jego dziedzictwo kulturowe.

Głównym celem przedsięwzięcia jest pokazanie wielowymiarowości kultury Warmii i Mazur, promocja regionalnych wyrobów i artystów.

W ramach przedsięwzięcia prezentowane są: przedmioty rękodzieła (zabawki, biżuteria, rzeźba, hafty, frywolitki, dekoracje świąteczne, upominki, ceramika, obrazy); produkty żywności naturalnej (miody, wędliny, pieczywo, nabiał); odbywają się też warsztaty rękodzieła artystycznego.

„Kobieta To Ja”

Wydarzenie skierowane do kobiet, na którym odnajdą liczne inspiracje, wsparcie, drogi rozwoju, a przede wszystkim inne wspaniałe kobiety! Znajdą na nim też odpowiedzi na wiele pytań - Jaka naprawdę jestem? Jak być sobą? Jak być kobietą we współczesnym świecie? Co zrobić, żeby być szczęśliwszą? Jak odnaleźć w sobie spokój i pewność? Jak uzdrowić swoją kobiecość i relacje? Jak osiągnąć sukces w życiu zawodowym i prywatnym? Event składa się z warsztatów, pokazów, prelekcji, dyskusji tematycznych i spotkań. Każda edycja poświęcona jest innym zagadnieniom z obszaru, w których kobiety są aktywne /rozwój zawodowy, osobisty, rodzina, pasje/. Wydarzeniu towarzyszy plebiscyt, w trakcie którego wybieramy kobiety, które w sposób znaczący zaznaczyły swoją obecność w danym obszarze tematycznym.

Targi Seniora „Teraz My”

Targi seniora to wydarzenie prezentujące najnowsze trendy, produkty i usługi dla osób dojrzałych połączone z atrakcyjnym programem towarzyszącym. Na scenie prezentują się nestorzy działający w różnego rodzaju klubach i sekcjach (wokalnych, tanecznych, muzycznych, teatralnych) z regionu Warmii i Mazur. Występom scenicznym towarzyszą prelekcje naukowe, pokazy oraz część wystawiennicza, na której seniorzy będą mogli zapoznać się z ofertą warsztatów, produktów i usług skierowanych do tej grupy wiekowej oraz skorzystać z bezpłatnych badań np. wzroku, ciśnienia.

Klub Aktywnego Seniora

Klub Aktywnego Seniora to miejsce przyjazne Elblążanom, którzy zakończyli swoją aktywność zawodową. W ramach działania Klubu realizowane są warsztaty (plastyczne, fotograficzne, zielarskie itp.), spotkania (m.in. szydełkowanie, brydż), prelekcje organizowane zarówno przez samych seniorów, jak i organizacje zewnętrzne. W ramach Klubu swoją działalność ma również wolontariat senioralny.

Ogólnopolski Konkurs Ceramiczny Ceramiony

Konkurs jest prezentacją dorobku dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w dziedzinie ceramiki. Kierowany jest do uczestników pracowni ceramicznych z całej Polski, również osób z niepełnosprawnością. Prace konkursowe ocenia Jury powołane przez Organizatora i składające się z artystów plastyków. Najlepsze prace konkursowe eksponowane są na wystawie w Centrum Spotkań Europejskich Światowid.

Szarady z kulturą

Maraton, w którym uczestnicy w różnych kategoriach wiekowych wezmą udział w wielu grach i teleturniejach, indywidualnie oraz drużynowo. Celem wydarzenia jest głównie popularyzacja wśród dzieci i młodzieży gier nawiązujących formułą do znanych i lubianych teleturniejów z ostatnich 25 lat, ale również integracja społeczna i aktywny udział w wydarzeniu kulturalnym. W salach kinowych będą rozgrywane gry nawiązujące formułą do znanych i lubianych teleturniejów, np. Koło Fortuny, Milionerzy, Krzyżówka 13latków, Wielka gra, Miliard w rozumie, Magia liter, Chwila prawdy, Va banque, Awantura o kasę, Familiada, Jeden z dziesięciu czy Jaka to melodia. Nie zabraknie również form takich jak: kalambury, wisielec, statki, rebusy itp. Większość pytań i zadań będą nawiązywały do kultury, sztuki czy historii regionu.

Dyktanda o tytuł „Najlepszego Warmińsko-Mazurskiego ortografa”

Coroczne dyktanda dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego w trzech kategoriach: reprezentanci szkół podstawowych (1 dzień), szkół ponadpodstawowych (2 dzień) i dorosłych (3 dzień) - przedstawiciele organizacji kulturalnych i społecznych. Każda drużyna będzie rywalizować o tytuł laureatów w swojej kategorii. Tytuł laureatów zdobędą trzy najlepsze zespoły w poszczególnych kategoriach. Zwycięskie trzy zespoły z każdej kategorii wezmą udział w wielkim finale i będą walczyć o tytuł „Najlepszego Warmińsko-Mazurskiego ortografa”.

Gra miejska „Z dała od klawiatury, a bliżej kultury”

Przedsięwzięcie polegające na zorganizowaniu dla uczniów szkół podstawowych gry rozgrywanej w przestrzeni miejskiej oraz łączącej w sobie elementy klasycznych podchodów czy happeningu. Ekscytująca, nowoczesna forma zdobywania i poszerzania wiedzy na temat własnego miasta i regionu – atrakcyjnych miejsc, wydarzeń kulturalnych, uzdolnionych mieszkańców, ale również historii i dorobku kulturowego miasta i regionu. W organizację gry włączają się wszystkie instytucje kultury w Elblągu: Muzeum Archeologiczno Historyczne w Elblągu, Centrum Sztuki Galeria El w Elblągu, Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu, Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida, Departament Kultury Urząd Miejski w Elblągu, Warmińsko Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Elblągu im. Karola Wojtyły, Miejski Dom Kultury w Elblągu.

Festiwal Kreatywności

Festiwal Kreatywności jest imprezą o charakterze warsztatowo-pokazowym skierowaną do dzieci i młodzieży z Elbląga i regionu. Podczas Festiwalu zostaną zaprezentowane różne wartościowe formy aktywności i kreatywności dziecięcej i młodzieżowej, w tym również inspirowanej aktualnymi trendami. Festiwal będzie stanowił więc doskonałą okazję do zainspirowania się nowymi zainteresowaniami i pasjami, wzmocni kreatywność i innowacyjność uczniów oraz będzie stanowił doskonałą okazję do upowszechnienia nieszablonowego i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.

Dzieci i młodzież będą miały możliwość aktywnie uczestniczyć w warsztatach i pokazach, rozwijać swoje zainteresowania, pasje i wyobraźnię na przygotowanych przez chętnych uczniów kreatywnych stoiskach/pokazach, jak również biorąc udział w warsztatach plastycznych i rękodzielniczych oraz warsztatach z innowacyjnych technologii. Na uczestników będą czekać również pokazy edukacyjne, występy artystyczne dzieci i młodzieży, wystawa interaktywna eksponatów edukacyjnych i nowinek technologicznych, zabawy i konkursy z nagrodami, pokazy filmowe, interaktywne doświadczenia itp.

Kultournée – kreatywnie dla regionu

W ramach działalności realizujemy różnorodne kulturalne działania dla dzieci i młodzieży, które mają za zadanie podniesienie umiejętności uniwersalnych (w tym głównie kulturalnych). Pragniemy wyjść z propozycją warsztatów edukacji kulturalnej dla najmłodszych mieszkańców mniejszych miejscowości i wsi z terenu Warmii i Mazur, oddalonych od dużych i nowoczesnych ośrodków kultury i edukacji.

Warsztaty będą prowadzone w świetlicach wiejskich lub placówkach edukacyjnych, a ich celem będzie rozbudzenie w najmłodszym pokoleniu dociekliwości poznawczej, kreatywności, innowacyjności, przybliżenie dzieciom i młodzieży otaczającego ich świata – świata kultury i zjawisk z nią związanych. Podczas zajęć będą wykorzystywane elementy ruchowe, muzyczne, taneczne i plastyczne. Dzieci w trakcie gier, zabaw i zadań będą zdobywać wiedzę o otaczającym nas świecie kultury. Każdorazowo w zajęcia będziemy angażować przedstawicieli różnych dziedzin kultury, łączyć naukę z zabawą poprzez zastosowanie aktywności ruchowej, wirtualnej rzeczywistości, a także nowoczesnych narzędzi dydaktycznych typu mobilna interaktywna ściana dla dzieci, mobilna pracownia 3D (drukarka

3D, długopisy 3D), atrakcyjne zestawy kreatywne do prac rękodzielniczych, tablety graficzne, mikrofony, iPady itp.

Każde pokolenie ma talent!

Dwudniowy festiwal, którego głównym celem jest prezentacja talentów artystycznych dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Forma talent show ma na celu wyłonienie najbardziej utalentowanych artystów niezawodowych, jednakże również stworzenie okazji do spotkania przedstawicieli wszystkich pokoleń i zaprezentowania dorobku kultury mieszkańców miasta i regionu.

Udział w konkursie wezmą przedstawiciele różnych dziedzin kultury: muzycy, wokaliści, sportowcy, gimnastycy, iluzjoniści, ale również malarze, fotografowie, graficy, poeci, recytatorzy itp.

Przez dwa dni w budynku będą odbywały się artystyczne pokazy konkursowe, będą prezentowane wystawy prac konkursowych, ale także zostanie zorganizowana kameralna przestrzeń do spontanicznych działań artystycznych, warsztatów, dyskusji i wymiany doświadczeń.

Dodatkową atrakcją każdego dnia festiwalu będą występy profesjonalnych artystów.

Zostań Twórcą

Program aktywizacji artystycznej polegający na odejściu od biernego odbierania kultury w kierunku zastania jej twórcą. Przedsięwzięcie przewidziane jest jako program spotkań twórczych w różnych dziedzinach kultury (np. plastyki, muzyki, fotografiki), podczas których grupy amatorów pod kierunkiem mentora-mistrza w swojej dziedzinie stworzą wspólne dzieło (np. obraz, instalację, rzeźbę, grafikę, występ wokalny, cykl reportaży itp.), które następnie zostanie zaprezentowane publicznie na zakończenie całego cyklu.

Podczas spotkań uczestnicy korzystać będą ze specjalistycznych pracowni oraz sprzętu i wyposażenia CSE „Światowid”. Intencją programu jest włączenie dotychczasowych biernych odbiorców kultury w proces aktywnego jej tworzenia. Projekt ten oddziaływać będzie nie tylko na aktywnych uczestników programu, ale też na ich bezpośrednie otoczenie (np. rodziny) oraz ostatecznych odbiorców stworzonych dzieł.

Artystyczna Scena Światowida

W CSE Światowid znajduje się także przestrzeń na realizację wydarzeń artystycznych – koncertów, spektakli, kabaretów. To doskonała okazja dla mieszkańców Elbląga oraz regionu na uczestnictwo w wydarzeniach z udziałem zarówno znanych artystów, jak i niszowych wydarzeniach o dużych walorach artystycznych.

Kabaretowy dobry wieczór

Organizacja cyklicznych występów kabaretowych, kabaretonów czy stand-upów.

Skarby Warmii i Mazur

Inicjatywy, organizowane w ramach wydarzenia pn. Skarby Warmii i Mazur będą promowały tradycje naszego regionu i jego dziedzictwo kulturowe. Główny cel przedsięwzięcia – pokazanie wielowymiarowości kultury Warmii i Mazur. Mieszkańcy naszego województwa będą mieli okazję do bliższego poznania i docenienia wartości dziedzictwa kulturowego związanego z miejscem, w którym mieszkają. W tym celu zaprosimy do współpracy instytucje i firmy z sektora kultury i turystyki działające na terenie naszego województwa, aby wspólnie stworzyć program promocji zabytków, miejsc, szlaków, imprez kulturalnych, dorobku artystycznego, produktów kulinarnych i innych wartości dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur.

W ramach przedsięwzięcia odbędą się:

- otwarte konferencje i panele tematyczne poświęcone ciekawym miejscom w naszym województwie, zarówno pod względem turystycznym, jak i edukacyjnym, kulturalnym itp.,
- prezentacje instytucji/ osób indywidualnych działających w dziedzinie kultury i turystyki na terenie województwa (np. prezentacje oferty turystycznej, program imprez kulturalnych w województwie, wyroby rękodzielnicze galerii, stowarzyszeń czy osób indywidualnych, prezentacje produktów żywnościowych wytwarzanych przez producentów należących do sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle),
- występy artystów pochodzących z Warmii i Mazur – wokalistów, muzyków, tancerzy, aktorów itp.
- otwarte lekcje historii naszego województwa – lekcje dla uczniów.

„Warmia i Mazury – Muzyka Kultury”. Warmińsko-Mazurski Przegląd Amatorskiej Twórczości Muzycznej.

Celem przeglądu jest stworzenie okazji dla amatorskich zespołów bądź solistów do zademonstrowania swoich możliwości wokalnie-instrumentalnych. Przegląd będzie wspierał amatorski ruch artystyczny, popularyzował wartościowe kompozycje oraz interpretacje muzyki niszowej – jazz, blues, soul, reggae, Funk lub gatunki zbliżone/połączone. Inicjatywa obejmie swym zasięgiem mieszkańców całego regionu, będzie miała charakter cykliczny.

W przeglądzie wezmą udział:

- soliści
- zespoły wokalne
- zespoły instrumentalne (jazz)
- zespoły wokalnie – instrumentalne

Wszystkie występy będą obserwowane i oceniane przez jury. W składzie jurorów zasiądą osoby z profesjonalnego środowiska muzycznego, przedstawiciele sekcji wokalnych ośrodków kulturalnych, uczestnicy podobnych przeglądów wokalnie-instrumentalnych.

Spotkania z kulturą

Organizacja cyklicznych spotkań, podczas których będą omawiane najnowsze zjawiska zaobserwowane w kulturze i tzw. „hity” - książkowe, filmowe czy muzyczne. Do rozmów w charakterze moderatorów zapraszane będą osoby tematycznie związane z danym tematem –

pisarz, dziennikarz, muzyk, ludzie którzy pomogą zrozumieć zachodzące zjawiska. Dodatkowo spotkania będą połączone z projekcją filmu, słuchaniem muzyki czy odczytaniem książki.

Spotkania z muzyką

Organizacja cyklicznych prezentacji muzycznych młodych artystów amatorów z terenu województwa. Będą to zarówno prezentacje instrumentalne jak i instrumentalno-wokalne.

Ośrodek Arteterapii

„Światowid” wspiera rozwój dzieci i młodzieży, nie tylko uzdolnionych artystycznie, ale także tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Od kilkunastu lat realizowane są zajęcia edukacyjno-terapeutyczne z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi osobami z niepełnosprawnością. Przeważającą grupę uczestników zajęć stanowią osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

Wystawy

CSE Światowid dysponuje nowoczesnymi i różnorodnymi przestrzeniami wystawienniczymi, w których eksponować swoje prace mogą zarówno artyści o uznanej pozycji na rynku, jak i młodzi twórcy.

Wystawy w Sali koncertowo-wystawienniczej Galeria Nobilis – prezentacja wystaw poświęconych kulturze innego narodu, grafik, wystaw zbiorowych i indywidualnych polskich i zagranicznych artystów o uznanej pozycji w świecie sztuki oraz utalentowanych absolwentów Wydziałów Sztuki Liceów Plastycznych i Uczelni Wyższych.

Wystawy w Galerii „Na Balkonach” – przestrzeń, w której prezentowane są wystawy fotografii artystycznej, ilustracji, prac w technikach grafiki cyfrowej i warsztatowej, akwareli oraz rysunku.

Wystawy w Galerii Sztuki Współczesnej i Awangardowej umożliwiają realizację wystaw zbiorowych i indywidualnych artystów o uznanej pozycji w świecie sztuki, Wystawy zbiorowe i indywidualne sztuki młodych, wystaw interaktywnych, instalacji przestrzennych, wystaw fotograficznych itp.

Wystawy w Galerii Sztuki Regionalnej to miejsce skierowane do artystów i rękodzielników kultywujących tradycyjną sztukę innego regionu Polski lub świata, takich jak rzeźba ludowa, hafciarstwo, makrama, tkanina, koronka, kowalstwo, garncarstwo, sztuka obrzędowa, prezentacja zbiorów.

Pracownie edukacji kulturalnej

Sala Doświadczenia Świata

W sali doświadczenia świata pod okiem instruktora najmłodsze dzieci (1-3 lat) mogą rozwijać swoje zmysły i umiejętności sensoryczne, które odgrywają kluczową rolę w ich rozwoju. Stymulowanie zmysłów poprzez zabawę i eksplorację świata, umożliwia dziecku odkrywanie nowych doznań i rozwijanie swojego potencjału. W sali doświadczenia świata znajduje się wyposażenie dedykowane rozwojowi sensorycznemu małych odkrywców. Równocześnie

samodzielnie tworzymy atrakcje, które rozwijają słuch, węch, czucie głębokie, równowagę, wzrok i dotyk.

Dziecięca Pracownia Plastyczna

Twórcze warsztaty dla dzieci stanowią idealną drogę do rozwoju ich kreatywności. Kontakt ze sztuką, wpływa nie tylko na rozwój manualnych umiejętności, ale pomaga również w kształtowaniu wielu kompetencji miękkich, takich jak myślenie krytyczne, spostrzegawczość, komunikacja. Daje dzieciom poczucie sprawczości i wspiera ich ogólny rozwój. W Sali prowadzone będą warsztaty wykorzystujące techniki z zakresu arteterapii wpływające na rozwój kreatywności oraz twórczego myślenia dzieci .

Pracownia Edukacyjno-Terapeutyczna

W pracowni prowadzone są cykliczne działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są w formie pracy grupowej z uczestnikami. Spotkania mają na celu m.in. usprawnianie małej motoryki, czyli precyzyjnych ruchów rąk, dłoni i palców, dostarczanie wrażeń dotykowych, umożliwiających poznawanie różnych kształtów, struktur materiałów oraz nabywanie umiejętności ich rozróżniania. Głównym celem jest osiągnięcie samodzielności w zakresie samoobsługi, a także wspieranie zdolności skupienia uwagi, rozwijanie umiejętności wykonywania czynności pod kontrolą wzroku, poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Pracownia Malarstwa i Struktur Wizualnych

Głównym założeniem pracowni jest wspieranie rozwoju uczestników zajęć w zakresie własnej postawy twórczej, jak i umiejętności odbioru i interpretacji sztuki. Prowadzone w niej zajęcia to propozycja dla osób, które chcą zgłębić tajniki technik malarskich i rysunkowych. W pracowni można poznawać wiele technik: malarstwo olejne, akrylowe i akwarelowe, rysunek, grafika itp. Uczestnicy zdobywają umiejętności z zakresu budowania kompozycji, tła, światłocienia, perspektywy i właściwej proporcji. W trakcie warsztatów uczestnicy wykonują m.in.: studium martwej natury, postaci, pejzaż, itp. Pracownia rozwija zainteresowania i umiejętność plastyczne, poszerza wiedzę o sztuce, technikach rysunkowych i malarskich, o artystach, ich życiu i talencie.

Pracownia Tkactwa Artystycznego

Celem prowadzenia pracowni rękodzielniczej jest propagowanie, a także rozpowszechnianie wiedzy na temat tradycyjnych rzemiosł takich jak tkactwo, filcowanie, haft czy koronka. Uczestnicy pracowni - dzieci i dorośli, mogą zdobyć zarówno wiedzę teoretyczną, a także praktyczną z zakresu proponowanych przez pracownię rzemiosł.

Zajęcia w pracowni mogą stanowić także ciekawą alternatywę dla osób, które lubią otaczać się pięknymi i oryginalnymi przedmiotami, cenią tradycję i lubią ją łączyć we współczesnych aranżacjach. Proponowane warsztaty mogą być kreatywną formą spędzenia wolnego czasu, a także sposobem na wyrażenie siebie.

Pracownia Grafiki, Ceramiki, Szkła i Fusingu

Zajęcia w pracowniach skierowane do osób dorosłych. Uczestnicy warsztatów tworzą prace przestrzenne i płaskie w glinach ceramicznych, poznają procesy szkliwienia prac biskwitowych oraz łączenie ich ze szkłem. W pracowni realizowane są także zajęcia z witrażu Tiffaniego oraz fusingu. Uczestnicy poznają również tajniki grafiki oraz linorytu.

DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WARMII I MAZUR ORAZ PROMOCJI REGIONU

Regionalna Pracownia Digitalizacji

Pracownia funkcjonuje od 13 lat, została utworzona (w 2010 r.) dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Działa w celu szerokiego udostępniania dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur. Jako pierwsza w regionie rozpoczęła archiwizację eksponatów zeskanowanych w technice 3D. Aktualnie na stronie cyfrowewm.pl prezentowane są wizualizacje 620 zdigitalizowanych dotychczas obiektów architektonicznych i muzealnych z terenu Warmii, Mazur oraz Żuław. Dzięki działalności pracowni zapisywane są i utrwalane, a przez to także dodatkowo chronione, dla współczesnych i dla następnych pokoleń wizerunki cennych obiektów dziedzictwa kulturowego z naszego regionu oraz archiwalia. Wszystkie obiekty są udostępnione w sieci internetowej, a materiały uzyskane w procesie digitalizacji archiwizowane na serwerach. Zasoby są upowszechnione i udostępniane dla wszystkich zainteresowanych. W pracowni powstają animacje i aplikacje VR oraz AR. W ten sposób wspierany jest proces budowania tożsamości lokalnej i regionalnej, rozwój kompetencji obywatelskich i kulturowych, upowszechniamy nowe formy uczestnictwa w kulturze. Dzięki dotychczasowym działaniom w cyfrowych zasobach znajdują się reprezentatywne dla regionu zbiory z okresu średniowiecza, renesansu i baroku wraz z przykładami najcenniejszej architektury danego okresu. Jest to wynik współpracy z 13 muzeami i wieloma właścicielami/dysponentami. Partnerzy pracowni bez ponoszenia dodatkowych kosztów, otrzymują bardzo dokładną, cyfrową dokumentację swoich cennych obiektów. W praktyce są to instytucje publiczne funkcjonujące na terenie województwa oraz prywatni kolekcjonerzy posiadający w swoich zbiorach, cenne i związane z historią mieszkańców regionu pamiątki. Digitalizacja zasobów z prywatnych kolekcji tworzy odrębną propozycję p.n. „Wirtualne muzeum mieszkańców Warmii i Mazur”. Pracownia także, poprzez różnorodne narzędzia, prezentuje i promuje dziedzictwo kulturowe, zachęcając do odwiedzenia woj. warmińsko-mazurskiego, poznania architektonicznych skarbów regionu, ważnych miejsc historycznych oraz placówek prezentujących dzieje tych terenów - muzea, skanseny. W kolejnej perspektywie planowana jest kontynuacja digitalizacji najcenniejszych obiektów z kolejnego okresu historycznego oraz bieżące monitorowanie i cyfrowa dokumentacja zasobów szczególnie narażonych na zniszczenia.

Obszarem działania pracowni jest także edukacja o regionie i na rzecz regionu w formie działań bezpośrednich oraz wirtualnych. Prezentując dziedzictwo kulturowe Warmii i Mazur zachęcamy szczególnie młode pokolenie, które sprawnie porusza się w przestrzeni nowych technologii do szukania inspiracji artystycznych i twórczych w dorobku minionych wieków.

Celem tego nurtu jest inicjacja działań, których efektem są nowe prace artystyczne, grafika cyfrowa, sztuka użytkowa inspirowana lub nawiązująca do kultury tradycyjnej.

Działania edukacyjne:

Organizacja cyklicznych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w oparciu o zdigitalizowane zasoby. Obcowanie z kulturowym dziedzictwem regionu przekłada się na budowanie tożsamości lokalnej, ukierunkowanie na korzystanie z wartościowych zasobów cyfrowych i kreatywne działanie.

Multimedialna przestrzeń prezentacyjna

Główne nurty działalności to digitalizacja i udostępnianie dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur. Do osiągnięcia drugiego zorganizowana została nowoczesna przestrzeń wystawiennicza – sala multimedialna, sala VR do aktywności i doświadczania wirtualnej rzeczywistości oraz sala edukacyjna z 16 stanowiskami komputerowymi do inspiracji i kreatywnego wykorzystywania cyfrowych zapisów kulturowego dziedzictwa regionu.

Prezentacja wystaw z pozyskiwanych zasobów digitalizacyjnych jest adresowana do wszystkich mieszkańców oraz turystów. Treści merytoryczne oraz prezentacje cyfrowe uwzględniają wiek odbiorców oraz różne kompetencje cyfrowe.

Wystawy poznawane zmysłem

Cykliczne prezentacje uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnością i adresowane także do pozostałej grupy odbiorców.

Realizacja wystaw ukierunkowanych na poznawanie określonym zmysłem (np. słuchu, dotyku), przedstawiających kulturowe dziedzictwo regionu w kontekście historycznym, tematycznym. Realizacja zadania poprzez wykorzystywanie inżynierii odwrotnej.

Koncepcja zadania pozwala na zastosowanie wydruków 3D zdigitalizowanych obiektów także w celu udostępniania ich osobom niewidomym i niedowidzącym. Realizacja instalacji z wykorzystaniem dźwięku kierunkowego.

Cyfrowe animacje

Konkurs adresowany do różnych grup wiekowych, zachęcający do poznawania i wykorzystywania cyfrowych zasobów zdigitalizowanych obiektów kulturowego dziedzictwa regionu jako źródła inspiracji do tworzenia animacji wykorzystujących artystyczne środki wyrazu. Zadanie korespondujące z obecnym rozwojem i szerokim zainteresowaniem grafiką i animacją cyfrową. Połączone z organizacją cyfrowej wystawy.

Artystyczny happening

Aktywizacja regionalnych twórców i artystów do wspólnego, twórczego przetwarzania zdigitalizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego w sektorze kreatywnym i tworzenia przestrzeni sprzyjającej powstaniu nowych form prezentacji zdigitalizowanych

zasobów. Nowatorska odsłona kulturowego dziedzictwa w wersji artystycznej, będąca podstawą do finalnej prezentacji multimedialnej.

Szkolenia dotyczące digitalizacji

Szkolenia dla pracowników instytucji z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, dla których wykonujemy digitalizacje oraz które realizują takie działania we własnym zakresie. Celem takich cyklicznych spotkań będzie prezentacja dostępnych możliwości wykorzystywania, przez poszczególne instytucje, efektów przeprowadzonej digitalizacji w pracy na rzecz popularyzacji i badania dziedzictwa kulturowego regionu.

Program spotkań stacjonarnych oraz w formule on-line zakłada prezentację w jaki sposób digitalizacja jest już wykorzystywana w innych instytucjach i jak za pomocą dostępnych bezpłatnie narzędzi nasi partnerzy mogą w pełni wykorzystywać potencjał realizowanych dla nich przez pracownię digitalizacji materiałów.

Sieć ambasadorów edukacji

Utworzenie w regionie sieci ambasadorów edukacji z wykorzystaniem zdigitalizowanego dziedzictwa kulturowego. Członkami sieci będą nauczyciele i edukatorzy z regionu, którzy będą w stałym kontakcie z pracownią i będą prowadzić zajęcia edukacyjne w oparciu o posiadane przez nas i udostępnione w sieci zasoby.

Śladami kultury na Warmii i Mazurach (projekt)

Zadanie zakłada wielokierunkowe działania edukacyjne dotyczące sztuki ludowej i jej współczesnych przejawów skierowane do różnych grup wiekowych, w szczególności do dzieci i młodzieży. Poprzez szereg działań edukacyjnych (warsztaty, plenery, wystawy) chcemy promować zjawiska kultury ludowej charakterystyczne dla regionu Warmii i Mazur i utrwalić wśród społeczności lokalnych tradycje i dawne zwyczaje.

Działania te przyczynią się do popularyzacji dziedzictwa kulturowego, wykorzystując potencjał i zaangażowanie społeczności lokalnych, promując postawy oparte na świadomości własnej tożsamości kulturowej, tym samym propagując wśród młodych szacunek i tolerancję dla kultury i tradycji. Efekty warsztatów i plenerów będzie można oglądać na wystawach zorganizowanych we wsiach i w Galerii Nobilis w Elblągu oraz na portalu kulturalnym Warmii i Mazur eSwiatowid.pl, gdzie znajdzie się filmowa relacja z przebiegu projektu, dokumentacja powstałych prac oraz bezpłatne materiały e learningowe.

Szczególny nacisk zostanie położony na promocję tradycji i zwyczajów ludowych obecnych na tych terenach. W ramach projektu odbędą się warsztaty artystyczne i plenery plastyczne, których motywem przewodnim będą charakterystyczne na Warmii i Mazurach wyroby, materiały, postaci i rzeźby oraz panujące tu zwyczaje i obrzędy. W wydarzeniach weźmie udział społeczność lokalna wybranych wsi a w szczególności dzieci i młodzież. Warsztaty i plenery poprowadzą profesjonalści – instruktorzy i nauczyciele akademicy oraz twórcy ludowi kultywujący dawne style i techniki pracy. Podczas warsztatów powstaną prace inspirowane kulturą ludową Warmii i Mazur, które przełożone na język współczesny będą nie tylko łatwiejsze w odbiorze dla młodego pokolenia, ale przyczynią się również do integracji

dwóch odmiennych światów – świata obrzędów, obyczajów i tradycji ze współczesnym, konsumpcyjnym podejściem do otaczającej rzeczywistości.

Zapomniane już trochę rzemiosła w atrakcyjny i przystępny sposób przypomną zarówno profesjonaliści, wykwalifikowani artyści plastycy, jak i osoby zamieszkujące Warmię i Mazury, które swoje umiejętności nabywały z pokolenia na pokolenie w swoich rodzinach, wsiach i lokalnych społecznościach. Istotą spotkań warsztatowych będzie popularyzowanie dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur, propagowanie postaw opartych na świadomości własnej tożsamości kulturowej oraz autentyczne spotkanie z kulturą ludową.

Efekty warsztatów i plenerów będzie można oglądać na wystawie zorganizowanej w Galerii Nobilis w Elblągu oraz na stronie internetowej.

Podsumowanie projektu odbędzie się w Elblągu w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”. Projekt zakończą warsztaty dla młodzieży z Elbląga, wystawa prac powstałych podczas warsztatów i plenerów oraz konferencja dotycząca ochrony i rekonstrukcji rękodzieła ludowego. Powstanie reportaż filmowy z przebiegu realizacji projektu, dokumentacja filmowa i fotograficzna prac oraz materiały elearningowe z zajęć warsztatowych, które będzie można nieodpłatnie na stronie internetowej.

Mennonickie historie (projekt)

Działanie zakłada popularyzację i przybliżenie różnych aspektów kultury i tradycji dawnych mennonickich mieszkańców terenów Żuław (pogranicze województw: warmińskomazurskiego i pomorskiego) ich współczesnym mieszkańcom. Wykonana zostanie cyfrowa dokumentacja (w tym skany 3D) ostatnich zachowanych przykładów materialnych śladów obecności dawnych mennonickich mieszkańców terenów Żuław, w postaci zabytkowych nagrobków, świątyni i przedmiotów codziennego użytku. Udostępniona w sieci, dostępna dla każdego w każdym momencie, posłuży również do przeprowadzenia cyklu otwartych wykładów połączonych z warsztatami w 5 blokach tematycznych: kuchnia, wyposażenie domostw, religia, imienni mennonici, migracja (na ich podstawie wydane zostaną również scenariusze lekcji dla szkół: podstawowej, gimnazjum i ponadgimnazjalnej). W ten sposób zaprezentowana obecnym mieszkańcom Żuław mało znana, opuszczona i zapomniana spuścizna poprzedników, ma zachęcić do jej wskrzeszenia i dalszego kultywowania.

Głównym celem projektu jest przede wszystkim przybliżenie współczesnym mieszkańcom Żuław różnych aspektów kultury byłych mieszkańców tego regionu, w taki sposób aby poczuli się jej bezpośrednimi spadkobiercami i z nią się identyfikowali. Pomóc w tym ma dokumentacja i archiwizacja zanikających ostatnich śladów społeczności mennonickiej na tych terenach.

Wyznawcy mennonityzmu – czyli chrześcijańskiego wyznania protestanckiego, które narodziło się w Niderlandach w latach 30tych XVI wieku, z powodu wzrastających prześladowań w Holandii w połowie XVI wieku, zmuszeni byli do emigracji do innych krajów europejskich, w tym polskich Żuław.

Przywróceniu pewnego rodzaju ciągłości tradycji i szacunku dla dorobku poprzednich mieszkańców Żuław, zaburzonemu przez zawieruchy wojny i lata bezpośrednio po jej zakończeniu, ma służyć realizacja części projektu pod nazwą „migracja”, która zakłada stworzenie filmów dokumentalnych z wywiadami przeprowadzonymi zarówno ze zmuszonymi do opuszczenia swoich domów dawnymi mieszkańcami jak i z wprowadzającymi się na obce

dla siebie tereny nowymi mieszkańcami. Zorganizowane zostanie również spotkanie wszystkich osób, z którymi przeprowadzono wywiady.

Ta część projektu wiąże się również z następną pt. „imienni mennonici”, która zakłada dokumentację wybranych zabytkowych nagrobków i poprzez badania genealogiczne przy użyciu zawartych na nich inskrypcji, prześledzenie losów menonickich rodzin i przybliżenie ich sylwetek obecnym mieszkańcom Żuław.

Część zatytułowana „kuchnia”, poprzez wykłady i połączone z nimi warsztaty kulinarne, ma przedstawić dziedzictwo gastronomiczne Żuław, prezentując również za pomocą cyfrowej dokumentacji zachowane przykłady wyposażenia mennonickiej kuchni.

Część „religia” ma za zadanie przybliżyć wszystkie cechy wyróżniające tą grupę wyznaniową, poprzez wykład prowadzony przez jej przedstawiciela. Zapoznanie się z jej duchowością zostanie wzbogacone przez koncert pieśni mennonickich.

Część „wyposażenie domostw”, w której oprócz wykładu na temat wystroju wnętrz tradycyjnych domostw żuławskich z wykorzystaniem wykonanej cyfrowej dokumentacji ich wyposażenia, planowane jest przeprowadzenie warsztatów z wykonywania charakterystycznych dla Żuław dekoracji kafli delfickich.

Z historii życia skrzyńi (projekt)

Działanie zakłada przedstawienie i uświadomienie jego uczestnikom znaczenia zabytków dziedzictwa kultury materialnej jako świadków historii i nośników dziedzictwa niematerialnej kultury ludowej, na przykładzie ludowych skrzyń malowanych. W ramach zadania wykonana zostanie cyfrowa dokumentacja (w tym skany 3D i modele 3D) wybranych ludowych skrzyń malowanych ze zbiorów muzeów Warmii i Mazur. Wraz z nimi w sieci udostępnione zostaną ich opisy, audiodeskrypcje oraz materiały do e learnignu i scenariusze lekcji przygotowane na podstawie cyklu ogólnodostępnych wykładów i połączonych z nimi praktycznych warsztatów nawiązujących do "cyklu życia skrzyńi". Ma to ułatwić uczestnikom projektu utożsamienie się z dawnymi właścicielami tych zabytków, uznanie się za ich bezpośrednich spadkobierców i w podsumowaniu projektu udział w realizacji filmu fabularnego opowiadającego historię jednej ze skrzyń. Dzięki temu zaprezentujemy bogactwo powiązań tych zabytków z innymi aspektami kultury ludowej.

Głównym założeniem projektu jest "ożywienie" ludowych skrzyń malowanych z terenów Warmii i Mazur jako świadków historii i tradycji kultury ludowej ich dawnych właścicieli. Będące obecnie głównie eksponatami muzealnymi obiekty przedstawione zostaną jako nośniki pamięci i tradycji kulturowych regionu, tak aby obecni mieszkańcy docenili ich znaczenie nie tylko jako zabytku materialnego dziedzictwa, ale również dostrzegli w nich pamiątkę po dawnych właścicielach i powiązane z nimi tradycje kultury ludowej, czyli również dziedzictwo kultury niematerialnej. Wzbudzenie bezpośrednich, sentymentalnych, emocjonalnych odczuć w związku z zabytkami ma wesprzeć budowanie szacunku do tradycji ich dawnych właścicieli i sprawić aby obecni mieszkańcy Warmii i Mazur poczuli się jej bezpośrednimi spadkobiercami, z nią się identyfikowali i odczuwali potrzebę jej ochrony i kultywowania. W związku z prawie całkowitą wymianą ludności na terenie Warmii i Mazur po drugiej wojnie światowej, ciągłość kulturowa tych terenów została w dużej mierze zakłócona. Projekt zakłada

działania popularyzatorskie oraz edukacyjne, które sprzyjać będą integracji lokalnych społeczności wokół regionalnych tradycji kultury ludowej.

Wykonany w czasie projektu skaning 3D 10 zabytkowych ludowych skrzyń malowanych, służyć będzie ich dokumentacji i ochronie, a powstałe na ich podstawie modele 3D i wykonana dokumentacja zdjęciowa, udostępnione w sieci posłużą ich popularyzacji w nowoczesnej multimedialnej, atrakcyjnej dla współczesnego odbiorcy formie, dostępnej również dla osób z niepełnosprawnością i z mniejszych miejscowości, w każdym momencie i z każdego miejsca. Dołączone do modeli audiodeskrypcje skrzyni umożliwią zapoznanie się z tymi zabytkami również osobom niewidomym.

Przedstawieniu historii ludowych skrzyń malowanych i popularyzacji tradycji ludowych z nimi się wiążących służyć będzie cykl organizowanych na terenie regionu 4 otwartych wykładów i połączonych z nimi warsztatów prowadzonych przez twórców ludowych i specjalistów z regionu.

Spotkania z aktywnymi twórcami ludowymi kultywującymi dawne obyczaje, tradycje i rzemiosło służyć będzie aktywizacji i integracji lokalnej społeczności, a dzięki organizacji spotkań w czterech różnych miejscowościach regionu, umożliwiony zostanie bezpośredni kontakt z różnymi tradycjami kultury ludowej jak największej liczbie osób. Cały cykl spotkań ma pokazać różnorodność treści, z którymi można wiązać skrzynie ludowe i uwrażliwić uczestników na złożoność powiązań pomiędzy nimi. Wykorzystanie cyklu spotkań do utworzenia scenariuszy lekcji dla szkół i materiałów do elearningu oraz udostępnienie ich w sieci dodatkowo zwiększy zasięg poruszanych w projekcie kwestii, a także umożliwi korzystanie z nich również po zakończeniu projektu.

Organizacja wojewódzkiego konkursu "Skarby malowanych skrzyń" dla twórców ludowych wraz z organizacją wystawy wygranych i wyróżnionych prac, podczas konferencji podsumowującej projekt, służyć będzie popularyzacji twórczości ludowej, ale i prezentacji bogactwa powiązań ludowych skrzyń malowanych z różnymi aspektami kultury ludowej.

DZIAŁANIA KINOWE

Kino Światowid należy do ogólnopolskiej Sieci Kin Studyjnych, elitarniej sieci kin europejskich Europa Cinemas, czy CICAIE – europejskiej sieci kin z repertuarem artystycznym.

3 – salowe kino Światowid, w którym m. in.:

- realizowane są seanse filmowe z bieżącego repertuaru;
- działa Dyskusyjny Klub Filmowy im. Andrzeja Munka;
- odbywa się regularna edukacja filmowa (od przedszkoli do szkół średnich) w ramach ogólnopolskiego programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej;
- realizowane są transmisje na żywo oper z The Metropolitan Opera w Nowym Jorku.

Festiwal Filmów Familijnych w Kinie Światowid

Festiwal Filmów Familijnych w Kinie Światowid to jedno z ważniejszych wydarzeń filmowych dedykowanych dzieciom, młodzieży i ich rodzicom, opiekunom w Polsce. Organizowany raz do roku w grudniu przez siedem dni zamienia nasze kino w miejsce spotkań rodzin, integracji

pokoleń i budowania relacji. Program Festiwalu to filmy rodzinne, starannie wyselekcjonowane i podzielone na odpowiednie kategorie wiekowe. Wśród nich znajdziemy nie tylko filmy animowane, ale także fabularne oraz dokumenty i filmy krótko-, średniometrażowe.

Oprócz prezentacji filmowych, odbywają się także warsztaty dla rodziców i dzieci, konkursy, zabawy, quizy i inne formy promocji filmu i budowania wiedzy filmowej. Jest też miejsce na debatę o kinie rodzinnym i jego znaczeniu, o psychologicznym i edukacyjnym aspekcie oglądania wartościowych filmów przez dzieci i młodzież a także o wykorzystaniu filmu do terapii. By pokazać także rodzinne kino polskie wybieramy najnowsze polskie produkcje, zapraszamy twórców (aktorów, reżyserów) i wskazujemy rozwój i znaczenie rodzimej kinematografii.

Dyskusyjny Klub Filmowy im. Andrzeja Munka

Kontynuacja kilkudziesięcioletniej tradycji spotkań dyskusyjnego klubu filmowego. Jest to jedno z najstarszych przedsięwzięć kina „Światowid”, cieszące się wciąż niesłabnącą popularnością. W ramach DKF-u prezentowane są wartościowe produkcje filmowe, filmy festiwalowe, artystyczne i niszowe. Spotkania składają się z trzech części: mini wykładu wprowadzającego, pokazu filmowego oraz dyskusji dla chętnych po pokazie. W ramach działania DKFu odbywają się także mini festiwale filmowe oraz realizowane są spotkania z twórcami, krytykami i znawcami kina.

Elbląg na dużym ekranie

Elbląg na dużym ekranie to unikatowe przedsięwzięcie, jedyne takie w Polsce. W ramach comiesięcznych nieodpłatnych spotkań w kinie, uczestnicy oglądają archiwalne filmy i nagrania telewizyjne (z archiwum dawnej Telewizji Elbląskiej) dotyczące Elbląga i całego regionu. Spotkania podzielone są na bloki tematyczne i dotyczą ważnych lokalnych wydarzeń, osób i zjawisk, które na stałe wpisały się w naszą małą ojczyznę. Spotkania są moderowane, jest czas na dyskusje i pytania widzów a także konkursy dla widzów i rozmowy z zaproszonymi gośćmi.

Mobilny projektor – kino w regionie

Plenerowe pokazy filmowe, organizowane w okresie letnim w miejscowościach w naszym regionie (np. Frombork, Tolkmicko, Kadyny itp.).

Działalność całoroczna Kina Światowid:

Sala kinowo-widowiskowa (duża sala kinowa)

Na program dużej sali składają się przede wszystkim projekcje filmowe z najnowszego repertuaru realizowane w technologii cyfrowej 2D i 3D. Są to wszystkie najważniejsze i najbardziej aktualne tytuły z oferty dystrybutorów w Polsce. Oprócz seansów zwykłych oferujemy m. in: uroczyste premiery filmowe, repliki ważnych festiwali np. Repliki Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, pokazy z muzyką na żywo, imprezy okolicznościowe (np. z okazji Dnia Kobiet, Walentynek itp.). Dzięki wysokiej jakości systemowi satelitarnemu

jesteśmy w stanie realizować bezpośrednio transmisje wspomnianych oper (The Metropolitan Opera: Live in HD), ale także spektakli, wystaw czy koncertów. Tutaj także odbywają się działania edukacji filmowej, czyli spotkania w ramach programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej.

Sala kameralna

Na sali kameralnej oprócz regularnych seansów repertuarowych, odbywają się tradycyjne spotkania Dyskusyjnego Klubu Filmowego, repliki festiwali filmowych, pokazy filmów dla seniorów w ramach Wtorkowego kina dla dorosłych a także spotkania edukacyjne w ramach Letniej Małej Akademii Filmowej i warsztaty filmowe. Są tutaj doskonałe warunki do realizowania konferencji filmowych czy podsumowań projektów okołofilmowych. Na tej sali organizowane są także spotkania z gośćmi – twórcami filmowymi oraz poranki filmowe dla najmłodszych dzieci. Sala także zaopatrzona jest w system satelitarny (możemy realizować wydarzenia live) i połączenia internetowe.

Sala studyjna im. Stefana Muli

W roku 2021 dzięki rozbudowie i modernizacji CSE „Światowid” powstała trzecia sala kinowa licząca 73 miejsca. Sala została wyposażona w najnowszy projektor cyfrowy, ekran typu floating i nowoczesne systemy nagłośnienia i oświetlenia. Obrano także patrona Sali – słynnego elbląskiego dokumentalistę, założyciela amatorskiego klubu filmowego – Stefana Mule. Na Sali realizowane są seanse z bieżącego repertuaru a także pokazy specjalne np. pokazy klasyki kina polskiego czy amerykańskiego. Sala zaopatrzona jest w system Audiomovie – kinowy system voice – over. Dzięki aplikacji na urządzenia mobilne zapewniamy ścieżki lektorskie dla seniorów i osób z dysleksją, ścieżki lektorskie dla obcokrajowców, audiodeskrypcję oraz audionapisy dla osób niewidomych i słabowidzących. Dzięki tym rozwiązaniom oprócz pokazów wybranych filmów odbywa się tutaj także przegląd filmowy Kino bez barier – pokazy filmów dla dzieci i osób dorosłych ze specjalnymi potrzebami.

Kino i edukacja filmowa

Cisza, kamera, akcja – młodzieżowy kod filmowy (projekt)

Projekt partnerski kin należących do sieci Europa Cinemas. Oprócz kina Światowid partnerami projektu jest kino Odeon w Sochaczewie i Kino Kameralne w Gdańsku.

Projekt ma zachęcić młodzież do aktywnego uczestnictwa w kulturze kinowej a także sprawienie, aby młodzież świadomie obierała kino jak szansę na rozwój pasji i wybór przyszłego zawodu. W projekcie wezmą udział uczestnicy w przedziale wiekowym 14-15 lat i 16-19 lat. Uczniowie wezmą udział w pokazach filmowych, uzupełnionych o warsztaty tematyczne.

Chcemy poprzez warsztaty pokazać uczestnikom jak oglądać film od strony jego powstania, poddać go analizie, interpretacji twórcy i pokazać jak został stworzony. Poznać zawody, które tworzą film. Poddamy analizie wybrane tytuły z kina europejskiego (sekwencje, sceny, kadry, rola światła, dźwięku, sprawdzimy, jak rozwinęły się poszczególne elementy na podstawie historii kina). Efektem prowadzonych działań będą specjalne seanse filmowe z tematycznymi

prelekcjami – wywiadami, kręcone w formie wideopodcastu. Młodzież po seansie otrzyma materiały dydaktyczne. Wideopodcasty będą kręcone specjalnie na potrzeby tego projektu. Ich gospodarzem będzie krytyk filmowy, który przeprowadzał będzie dedykowane wywiady ze swoimi gośćmi: reżyserami, scenarzystami, operatorami, dźwiękowcami, aktorami, aktorkami i innymi filmowymi twórcami.

Forum Edukacji Filmowej/ Konferencja Sieci Kin Studyjnych

Forum Edukacji Filmowej zostało wymyślone i po raz pierwszy zrealizowane przez CSE „Światowid” w Elblągu w sierpniu 2022 roku. Forum Edukacji Filmowej to jedyna w Polsce konferencja poświęcona w całości edukacji filmowej w kinach i szkole. Skupia wokół siebie najważniejsze programy edukacji filmowej, festiwale filmowe dla dzieci i młodzieży, projekty i wydarzenia o charakterze edukacyjnym. Podczas tego wydarzenia odbywają się prezentacje, panele dyskusyjne, warsztaty dla edukatorów, seanse filmów o charakterze edukacyjnym itp. Konferencja Sieci Kin Studyjnych to coroczna konferencja kin należący do Sieci (ponad 200 kin w Polsce) podczas której odbywają się panele, debaty i warsztaty związane z funkcjonowaniem branży filmowej w Polsce. Odbywają się spotkania kiniarzy, pokazy przedpremierowe, prezentowane są nowe rozwiązania techniczne dedykowane kinom. Przyznawane są też nagrody m.in. dla kiniarza roku.

Poznajemy kino

Unowocześniony warsztatów dla grup ze szkół podstawowych i ma na celu ukazanie działalności kina a także historię kina na świecie (skąd się wzięło kino) i kin w Elblągu. Uczniowie poznają prace w kinie od strony technicznej (kino kiedyś – kino dziś) oraz organizacyjnej;

Kino dla seniora

Pokazy filmowe dedykowane osobom starszym: filmy polskie, dubbingowane lub z lektorem, godziny popołudniowe i specjalna cena biletu;

Zbuntowane kino

Cykl warsztatów wakacyjnych dla młodzieży szkolnej i studentów (12-15 lat) – zajęcia z animacji filmowej i tajników realizacyjnych + podstawowe pojęcia i terminy z zakresu wiedzy o filmie;

Warsztaty animacji poklatkowej

To nowa oferta warsztatowa dla grup szkolnych i zorganizowanych. Zajęcia obejmują wprowadzenie do rodzajów animacji oraz tworzenie własnych krótkich filmów poklatkowych: plastelinowych, fotoanimacji, kolażowych i innych.

Terapia filmowa

Cykl pokazów filmów niosących przesłanie terapeutyczne, skierowany dla różnych grup odbiorców. Podczas każdej projekcji wstęp psychologiczny z uwzględnieniem tematów, które podejmuje dany tytuł i nakierowaniem na przekaz terapeutyczny.

Młodzieżowy Klub Filmowy

Uruchomienie klubu filmowego dla młodzieży, gdzie skupiać się będą młodzi ambasadorowie kina decydując o wyborach filmowych, oglądając, rozmawiając i dyskutując o filmach.

DZIAŁANIA MIĘDZYNARODOWE – PARTNERSTWA PROJEKTOWE

CSE „Światowid” zaprasza do współpracy oraz do wspólnej realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć – od szkoleń po koncerty i festiwale – przedstawiciele państw Europy Środkowej i Północnej. Chcemy, aby Polska była pomostem łączącym te państwa z krajami Europy Wschodniej.

Nasze możliwości określają nie tylko zrealizowane z sukcesem projekty, ale również określona i, w naszym przekonaniu, realna wizja działalności CSE "Światowid". Wierzymy, że nasze dotychczasowe działania pozwoliły na stworzenie ponadnarodowościowego pomostu w porozumiewaniu się poprzez artystyczne środki wyrazu młodych ludzi z Polski i krajów sąsiednich na wielu płaszczyznach. Staramy się, aby tematyka naszych spotkań otwierała młodych uczestników na poznanie nowych kultur i umożliwiała prezentację własnej tożsamości narodowej w atmosferze tolerancji i partnerstwa.

Erasmus + Akredytacja dorosłych (kontynuacja projektu Erasmus+)

Projekt ma na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych, merytorycznych i behawioralnych, międzykulturowych i językowych pracowników CSE Światowid pracujących na rzecz edukacji dorosłych. W tym celu pracownicy wezmą udział w szkoleniach podczas międzynarodowych mobilności. Będą to wyjazdy zagraniczne do krajów o wysoko rozwiniętych działaniach kulturalnych dla osób dorosłych. Starać się będziemy szkolić i rozwijać kompetencje w nowych, ciekawych obszarach pracy z uczestnikami edukacji kulturalnej i działań kreatywnych. Będzie to także okazja do wymiany doświadczeń, poznania nowych rozwiązań i technologii, zainspirowania i rozwoju kompetencji.

Poprzez realizację projektu przeciwdziałamy syndromowi „wypalenia się” wśród kadry merytorycznej poprzez dostarczenie nowych doznań pobudzających kreatywność, zwiększamy motywacji i podniesienie samooceny pracowników. Projekt skierowany jest również na rozwój Centrum Aktywności Społecznej w CSE Światowid i podniesienie kompetencji osób zaangażowanych w jego działania (kadra CSE oraz instruktorzy zewnętrzni). Realizacja projektu przyczyni się do nawiązania nowych kontaktów i partnerstw zagranicznych z instytucjami działającymi na rzecz edukacji dorosłych.

EmoSeniors - Emotional Support and Management for Seniors (projekt Erasmus+)

Jest to trzyletni projekt partnerski (Polska, Grecja, Hiszpania, Bułgaria, Włochy i Estonia), którego liderem jest CSE Światowid.

Starzenie się ludności jest jedną z najważniejszych tendencji demograficznych i społecznych XXI wieku. Mimo że jest to zjawisko globalne, jest ono szczególnie wyraźne w krajach europejskich. Ten problem uwidocznił się także wraz z pandemią COVID-19. Projekt jest odpowiedzią na to jak skutecznie reagować na te procesy, ale przede wszystkim jak kreatywnie aktywizować seniorów i ich opiekunów.

Projekt ma na celu stworzenie ścieżek dalszej edukacji, poprawę dostępności i zwiększenie absorpcji edukacji dorosłych. Jednym z podstawowych celów i zadań EmoSeniors jest

zmniejszenie dyskryminacji osób starszych ze względu na ich wiek. W ramach projektu partnerzy: określą listę 12 obszarów o największym wpływie emocjonalnym na osoby starsze i na ich podstawie opracują narzędzie do samooceny dla opiekunów, aby odkryć ich poziom wiedzy i kompetencji w tych dziedzinach; opracują program szkoleniowy dla opiekunów, aby zwiększyć ich teoretyczne i praktyczne kompetencje do radzenia sobie z trudnościami emocjonalnymi w codziennej pracy z osobami starszymi; stworzą grę planszową dla osób starszych, beneficjentów ostatecznych projektu; zaadaptują grę planszową na format cyfrowy.

Z – Toursim - discover and create your own travel perspectives! (projekt)

Projekt, który planujemy realizować jako lider w partnerstwie czterech krajów nadbałtyckich (Polska, Litwa, Szwecja, Niemcy) jest skierowany przede wszystkim do młodego mieszkańca obszaru Południowego Bałtyku.

Celem projektu jest zachęcenie młodzieży do korzystania z oferty instytucji kultury i turystyki z terenu Południowego Bałtyku poprzez opracowanie mobilnej aplikacji dedykowanej młodzieży.

Głównym działaniem projektu jest przygotowanie mobilnej aplikacji, która wzbogacona o elementy gamefikacji będzie zachęcała młodzież do odwiedzania konkretnych miejsc, obiektów, lokalizacji. Miejsca dostępne w aplikacji zostaną wybrane wspólnie z partnerami projektu i młodzieżą z krajów regionu Południowego Bałtyku.

Innowacyjnym zadaniem sięgającym po rozwiązania dotychczas niewdrażane w takim zakresie (co jest atutem naszego projektu) będzie połączenie aplikacji z nadajnikami opartymi na technologii Bluetooth tzw. beaconami.

Beacony nazywane są małymi latarniami morskimi – swoją nazwę zawdzięczają sposobowi ich działania, czyli pulsującej emisji sygnału. Nasza specjalnie zaprojektowana aplikacja pozwoli użytkownikom odbierać sygnał z tych niewielkich urządzeń i odczytywać go np. na smartfonie. To wygodne rozwiązanie, które nie wymaga parowania urządzeń i nie atakuje nas niechcianymi powiadomieniami (musimy wyrazić zgodę na ich otrzymywanie).

Beacony to świetny pomysł na promocję wybranych obiektów kulturalnych lub historycznych lub wielu innych atrakcji plenerowych! Młodzi użytkownicy aplikacji, zlokalizowani w pobliżu beacons, będą mogli otrzymać powiadomienie i informacje o danym obiekcie, faktach historycznych i ciekawostkach, a także informacje o zniżkach, jakie mogą otrzymać jako użytkownicy aplikacji (niezależnie od tego, czy mają 15, czy 30 lat).

CSE „Światowid” planuje zakupić w ramach projektu 50 szt. beaconów, które zostałyby rozmieszczone m.in. na obiektach kultury i turystyki Samorządu Województwa warmińsko-mazurskiego.

Dla naszych instytucji byłby to nowy sposób na dotarcie z ofertą kulturalną i turystyczną do młodego odbiorcy (a tak naprawdę do wszystkich użytkowników aplikacji), który nie wymagałby dodatkowej pracy i nakładów finansowych z ich strony.

D-effect – civil society democracy, bringing a youth perspective in the EU policymaking at all levels in line with youth strategy (projekt)

Projekt partnerski skierowany do młodzieży z regionu Południowego Bałtyku.

Wizją projektu jest ożywienie demokracji poprzez wzmocnienie powiązań między systemem UE (politycznym, społecznym i administracyjnym - w tym administracją lokalną) a młodymi obywatelami, a także stworzenie przestrzeni do dialogu i uczestnictwa poprzez tworzenie sieci i wspólne bezpośrednie działania pilotażowe w lokalne obszary Południowego Bałtyku

Celem projektu będzie trwale wzmocnianie organizacji społecznych i ich zdolności do współpracy z lokalną administracją publiczną w krajach Południowego Bałtyku (zwłaszcza działającą w małych miastach) oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, dla którego różnorodność społeczna, równe traktowanie i dialog ma szczególną wartość. Zwieńczeniem prac nad przeprowadzeniem i organizacją festiwalu demokracji lokalnej będzie również wspólne działanie wszystkich konsorcjantów i złożenie przez wybrany samorząd terytorialny wspólnego wniosku o tytuł Młodzieżowej Stolicy Europy 2025/2026.

Realizacja projektu zaprezentuje problemy i ich rozwiązania na forum publicznym oraz spotka się z lokalnymi politykami i urzędnikami mającymi wpływ na naszą rzeczywistość. Inicjatywa może organizować dedykowane działania uświadamiające, wizyty studyjne, debaty, warsztaty, akcje społeczne, szkolenia i dyskusje.

Ponadto Zespół Badawczy przeprowadzi lokalne badania jakościowe w każdym uczestniczącym mieście. Przeprowadzone zostaną wywiady specjalistyczne oraz zostaną zorganizowane dyskusje grupowe z młodzieżą, aby zrozumieć, jak oni sami odnoszą się do partycypacji i jak postrzegają demokrację. Ponadto w każdym mieście zostaną przeprowadzone etnograficzne studia przypadków dotyczące formalnych, pozaformalnych i nieformalnych warunków uczestnictwa, na które składać się będą obserwacje, dyskusje grupowe oraz wywiady biograficzne z młodzieżą.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU EDUKACJI TANECZNEJ

Turnieje tańca

CSE Światowid, cyklicznie w ciągu jednego roku organizuje 5 imprez tanecznych. W Elblągu funkcjonuje także Elbląski Klub Tańca „Jantar” oraz liczne szkoły tańca. W związku, z czym istnieje duże zapotrzebowanie na imprezy taneczne, cieszące się dużym zainteresowaniem publiczności.

Elbląski Klub Tańca „Jantar”

Dziś nikt nie wyobraża sobie Elbląga bez turniejów tańca, imprez kulturalnych o tematyce tanecznej, aby nie było EKT „Jantar”. Przez ponad 35 lat klub objął swoją działalnością ponad 14 tysięcy elblążan, zarówno młodszych, jak i starszych. Początek drogi do tanecznego sukcesu to kurs tańca towarzyskiego. Pierwszy taki kurs odbył się w lutym 1986 roku. Opiekę nad młodym klubem objął Elbląski Ośrodek Kultury (obecnie Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”), który do dziś wspiera działania klubu, udostępnia sale do organizacji warsztatów, seminariów, turniejów.

Elbląscy tancerze coraz lepiej radzą sobie na parkietach tanecznych nie tylko w Polsce, ale i za granicą. W 2023 elbląskie pary wywalczyły kilka mistrzowskich tytułów co dało im szansę na

reprezentowanie naszego kraju na arenie międzynarodowej. Oprócz par indywidualnych Elbląg poszczycić się może mistrzowską drużyną taneczną, czyli formacją tańca towarzyskiego „Jantar Elbląg”. Po kilku latach przerwy trenerzy wrócili do tradycji, czyli trenowania dwóch zespołów tanecznych, które zdobywają najwyższe laury w Polsce oraz finałowe miejsca na Mistrzostwach Europy i świata.

Z uwagi na nowe trendy w świecie tańca od roku w EKT Jantar trenuje również dziewczęca formacja latynoamerykańska – „Loros”, która zaczęła występować na przeglądach i turniejach tańca.

Elbląski Klub był organizatorem Mistrzostw Polski Dzieci i Juniorów Młodszych, Mistrzostw Polski Formacji czy Akademickich Mistrzostw Polski. W 2010 roku po raz trzeci Elbląg dostąpił zaszczytu bycia gospodarzem Mistrzostw Świata Formacji Standardowych.

EKT „Jantar” to lata tradycji, niezapomnianych ludzi oraz wspaniałych, pełnych radości i wzruszeń wydarzeń. Dzisiaj dawni, a także obecni tancerze tego klubu są instruktorami tańca. Przekazują swoją wiedzę dzieciom i młodzieży w elbląskich szkołach. Sukcesy elbląskich tancerzy i popularność tańca towarzyskiego sprowokowały powstanie grupy inicjatywnej, która następnie powołała do życia Stowarzyszenie Taneczne „Jantar”, obecnie Stowarzyszenie Jantar.

Międzynarodowy Festiwal Tańca „Baltic Cup”

„BalticCup” to jeden z największych międzynarodowych turniejów tańca w regionie Morza Bałtyckiego, a także wspaniałe widowisko na najwyższym poziomie. To wiodąca impreza organizowana przez CSE Światowid. Każda edycja Festiwalu to konkurs dla najlepszych par tanecznych oraz występy gwiazd tańca. Przez trzy dni zawodnicy rywalizują w wielu kategoriach wiekowych i stylach: standardowym i latynoamerykańskim. Każdego roku na parkiecie konkuruje ze sobą około 600 tancerzy z ponad 20 krajów świata. Prestiż imprezy podnoszą sędziowie, którzy w swojej karierze zawodowej byli Mistrzami Polski, Europy i Świata. Podczas Baltic Cup rozgrywane są także dwa rankingowe turnieje Światowej Federacji Tańca Sportowego (WDSF).

Podczas festiwalowego weekendu odbywają się również Otwarte Mistrzostwa Polski – Polish Open Championships, w których udział biorą zawodnicy z kraju oraz z zagranicy. Organizacja powyższych turniejów sprawia, że nasz Festiwal odwiedzają najlepsze pary taneczne, często z czołwki światowego rankingu, dzięki czemu mieszkańcy Warmii i Mazur mogą być świadkami wydarzenia tanecznego na najwyższym poziomie. To z kolei przekłada się na wrażenia artystyczne, które towarzyszą sportowym zmaganiom.

Turniej „Bażant”

„Bażant” to pokazowy turniej tańca dla młodych adeptów tańca – są to zazwyczaj dzieci w wieku przedszkolnym bądź uczniowie pierwszych klas szkół podstawowych. Są to pierwsze prezentacje młodych osób na tak dużej imprezie, która odbywa się w pełnej oprawie scenicznej. Z tego względu ich występy zawsze ściągają do Światowida liczną publiczność. Są to nie tylko rodzice ale również rodzeństwo, dziadkowie a czasem nawet koledzy, znajomi i przyjaciele młodych tancerzy.

Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego "Jantar"

"Jantar" to turniejowe zmagania tancerzy tańca towarzyskiego w stylu standardowym i latynoamerykańskim. Impreza skierowana jest do uczestników w różnych kategoriach wiekowych, będących na różnym poziomie technicznym, zgodnie z przepisami i standardami sportowymi. Do udziału zapraszani są zawodnicy z tanecznych klubów sportowych oraz związków sportowych z całej Polski. Młodzi zawodnicy walcą o miejsca w finałach, medale i puchary oraz punkty w ogólnej klasyfikacji. Punkty otrzymane podczas turnieju dają szansę awansowania do wyższej klasy tanecznej. Zawody pozwalają również ocenić sposób i skuteczność szkoleń tancerzy w kraju oraz umożliwiają porównanie różnych metod przygotowań.

Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego "Pomosty"

To zawody z wieloletnią tradycją, adresowaną do młodych ludzi, którzy z pasją i zapałem rozwijają swoje zainteresowanie sportowym tańcem towarzyskim. Na parkiecie pary rywalizują ze sobą w tańcach standardowych w skład, których wchodzi: walc angielski, walc wiedeński, foxtrot, tango, quickstep i w tańcach latynoamerykańskich, czyli: samba, cha-cha, rumba, jive, pasadoble. W trakcie zawodów konkurują ze sobą pary dziecięce, młodzieżowe oraz dorosłe z całej Polski.

Turniej Taneczny „Pierwszy Krok”

Wydarzenie skierowane do początkujących tancerzy o najniższej klasie tanecznej, impreza ponadregionalna. Turnieje to doskonały sprawdzian umiejętności tancerzy oraz sposób na mobilizowanie i motywowanie do dalszej pracy. Turniej „Pierwszy Krok” umożliwi młodym tancerzom konfrontację z rówieśnikami z regionu.

Konfrontacje Taneczne – Turniej Tańca Nowoczesnego

Jest to wydarzenie taneczne, które już na stałe wpisało się w kalendarz imprez tańca nowoczesnego w Polsce północnej. Impreza skierowana jest do zespołów oraz tancerzy indywidualnych i co roku wzbudza wiele emocji, ciągle ciesząc się ogromnym zainteresowaniem ze strony uczestników jak i publiczności. W festiwalu, mającym formę konkursową, prezentują się zawodnicy tańca nowoczesnego, współczesnego, hip-hop, disco – dance w czterech przedziałach wiekowych: do 8 lat, 9-11 lat, 12-15 lat, pow. 15 lat. W turnieju, oprócz solistów, udział wziąć mogą duety, formacje i mini-formacje.

Turniej Młodych Talentów

Turniej Młodych Talentów to impreza skierowana do początkujących tancerzy z wszystkich sekcji dziecięcych działających przy Centrum Tańca Promyk. W imprezie biorą udział uczestnicy zajęć: gimnastyka artystyczna, hip-hop, Dziecięca Akademia Tańca, kursu tańca sportowego. Turniej jest doskonałym sprawdzianem nabytych przez dzieci umiejętności i okazją do zaprezentowania ich przed najbliższymi.

Festiwal Folkloru

W 2022 roku powróciliśmy do organizacji imprez promujących dziedzictwo kulturowe i folklor Polski.

Działanie zakłada organizację dwudniowego festiwalu promującego dziedzictwo kulturowe i folklor Polski. Pierwszy dzień poświęcony będzie zespołom, które zaprezentują się w trzech kategoriach: zespoły śpiewacze, kapele ludowe i zespoły folklorystyczne. W drugi dzień zostanie zorganizowany konkurs tańców polskich w formie towarzyskiej, czyli zawody dla par indywidualnych z zespołów ludowych. W festiwalu uczestniczyć będą artyści z różnych regionów Polski, głównie z województwa warmińsko-mazurskiego i pomorskiego. Działania towarzyszące: warsztaty tańca ludowego dla dzieci i młodzieży, panel dyskusyjny na temat kondycji polskiego folkloru z udziałem zaproszonych gości, warsztaty sztuki ludowej i rzemiosła dawnego, podczas których twórcy ludowi uczyć będą plecionkarstwa, haftu, koronki, lepienia garnków oraz witrażownictwa (malowania na szkło). Możliwe będzie też przeprowadzenie animacji o tematyce ludowej dla najmłodszych uczestników imprezy (gry, zabawy i konkursy o tematyce ludowej w sali przystosowanej dla dzieci).

Spotkania z Promykiem

Spotkania z Promykiem skierowane są do dzieci z grup przedszkolnych. Podczas spotkań przedszkolaki biorą udział w 30 minutowych warsztatach tanecznych, zwiedzają centrum, oglądają materiał filmowy dotyczący tańca oraz podziwiają trofea sportowe (medale, puchary, statuetki) i stroje taneczne. Celem spotkań jest promocja formy aktywności jaką jest taniec.

Hip-hopowe zajawki

Spotkania skierowane są do dzieci ze szkół podstawowych - /klasy I – IV/. Podczas pobytu w CT Promyk uczestnicy oglądają przygotowaną prezentację dotyczącą tańca nowoczesnego oraz biorą udział w zajęciach z zakresu hip – hopu. Spotkania mają na celu promocję aktywności fizycznej oraz popularyzację tańca nowoczesnego.

Spotkania z tańcem

Wieczory skierowane głównie do osób dorosłych, które chcą aktywnie spędzić czas w gronie miłośników tańca. Warsztaty realizowane raz na dwa trzy miesiące. Każde spotkanie prowadzone przez instruktora innej formy tańca (taniec orientalny, flamenco, salsa, dancehall, high heels).

INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI KULTURALNEJ I DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

Zadaniem Inkubatora jest tworzenie warunków do rozwoju pomysłów i przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, umożliwienie sprawdzenia swojego pomysłu bez konieczności ponoszenia wysokich kosztów i ryzyka.

Oferta Inkubatora Przedsięwzięć Kulturalnych CSE „Światowid” w Elblągu obejmuje wsparcie lokalowe, techniczne, formalne oraz co najważniejsze, merytoryczne. Poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów, dyskusji, wydarzeń artystycznych i partnerstw chcemy oddziaływać na rozwój przyszłych twórców i odbiorców kultury. Szczególnie istotne będzie

dla nas stworzenie przestrzeni do rozwoju kompetencji społecznych, umiejętności komunikacji i współpracy oraz nabywanie praktycznej wiedzy z zakresu innowacji kulturalnych.

Program grantowy RE-WIZJE

Program grantowy dofinansujący działania kulturalne organizacji pozarządowych w obrębie nowych mediów. Program wspierać będzie takie działania jak dofinansowanie w zakresie organizacji koncertów i wystaw multimedialnych, czy wykorzystujących rzeczywistość rozszerzoną, tworzenie treści filmowych, słuchowisk i podcastów promujących kulturę i sztukę, spektakli multimedialnych, wydawnictw multimedialnych, czy warsztatów i szkoleń wykorzystujących nowe media.

Targi Sztuki i Kultury Dostępnej

Targi mają na celu promocję młodych twórców, instytucje i organizacje zajmujące się szeroko pojętą kulturą, oraz firmy działające w obszarze kultury i sztuki. Organizując to przedsięwzięcie przyświeca nam idea wspierania młodej, dobrej sztuki - także tej użytkowej, poprzez możliwość jej zakupu, a za czym idzie inwestycję w sztukę. Będzie to także okazja do zapoznania się z ofertą kulturalną instytucji i organizacji pozarządowych.

Szkolenia dla kadr kultury

Celem działania jest podnoszenie kompetencji kadr kultury, ze szczególnym uwzględnieniem województwa warmińsko – mazurskiego. Rozwój i modernizacja instytucji kultury, unowocześnianie ich powinny iść w parze z podnoszeniem kompetencji kadr kultury.

Podniesienie kwalifikacji kadr kultury z zakresu pracy artystycznej, a także zorganizowanie licznych spotkań prowadzących do konfrontacji umiejętności warsztatowych, wiedzy, doświadczeń i metod pracy przyczyni się do rozwoju instytucji, w których pracują oraz do postrzegania domów kultury jako miejsc atrakcyjnych, nowoczesnych i ciekawych. Pracownicy instytucji kultury to często osoby o obniżonej aktywności w zakresie podejmowania nowych działań, albo też pracujące na zasadach niezmiennych od lat. Działanie ma uświadomić kadrze instytucji kultury, że niedostosowanie metod pracy do zmieniającej się rzeczywistości sprawia, że pozycja placówki, a przez to także kultura i sztuka w życiu społeczności lokalnej przestaje być atrakcyjna. Pracownik instytucji samorządowej powinien być osobą, która poprzez swoją wiedzę zaktywizuje społeczność lokalną. Efektem braku zaangażowania i dostosowania poziomu i oferty kształcenia w sferze kulturalnej jest "ucieczka" młodzieży do większych miast, pewien rodzaj myślenia, że nie mogą nic zmienić. Nie widząc możliwości rozwoju kulturalnego w lokalnych ośrodkach młodzi ludzie przenoszą się do większych aglomeracji, by tam zdobywać niezbędne umiejętności zarówno kulturowe jak i społeczne.

CSE planuje organizację szkoleń dla animatorów kultury, szkolenia ze sponsoringu, komunikacji internetowej i wykorzystania narzędzi internetowych do promocji instytucji kultury oraz sprzedaży produktów kulturalnych, szkolenia dla kadr zarządzających w kulturze.

Szkolenia dla liderów organizacji pozarządowych

Szkolenia, warsztaty i kursy dla liderów organizacji pozarządowych w zakresie rozwijania kompetencji społecznych - komunikacji społecznej i budowania zespołów, a także

różnorodności kulturowej, regionalizmu w kulturze oraz warsztatów stymulujących rozwój osobisty i zawodowy animatorów i liderów.

Szkolenia dla animatorów kultury na terenie województwa warmińsko – mazurskiego. Program „Wkręć się w kulturę filmową” podejmować będzie tematy związane z aktywizacją potencjalnych uczestników, wymianą doświadczeń i wiedzy know-how. Chcemy propagować i inicjować wydarzenia kulturalne związane z filmem, nowymi mediami w małych miejscowościach i gminach regionu;

Seminaria i warsztaty dla nauczycieli ze szkół województwa warmińsko-mazurskiego. Program pn. „Elementarz edukacji filmowej dla nauczycieli” będzie realizowany przy udziale teoretyków i praktyków edukacji filmowej i skupiony na kształceniu nauczycieli w zakresie podstawowej wiedzy o filmie, którą będą mogli wykorzystać w szkole na różnych etapach kształcenia dzieci i młodzieży;

Warsztaty w zakresie technik plastycznych w placówkach regionu Warmii i Mazur - Współorganizatorzy: Domy kultury, świetlice wiejskie.

Współpraca realizowana jest poprzez szkolenia dla kadr i pomoc merytoryczną w zakresie prowadzenia zajęć w technikach plastycznych, takich jak malarstwo, rzeźba w drewnie, ceramika, papieroplastyka, witraż, rękodzieło, scenografia.

NOWE MEDIA, NOWE TECHNOLOGIE

Działania obejmują obszar kompetencji medialno-promocyjno-informacyjny, którego efektami są również produkcje filmowe – emitowane w telewizji kablowej oraz w przestrzeni internetowej: kanał CSE Światowid w Elblągu na YouTube.

Pasmo Kultury

Najnowsza produkcja; są to rozmowy z interesującymi osobami, które mają ciekawe rzeczy do powiedzenia oraz które są bardzo twórcze i mają szansę otworzyć widzom drzwi do lepszego, bardziej ciekawego świata. Różne tematy wypełniają przestrzeń rozmów w *Paśmie Kultury*. Poruszane tematy to: kultura, życie zawodowe gości, hobby, sport, edukacja, turystyka, pasje.

Światowid na Szlaku

Województwo warmińsko-mazurskie jest pełne wielu ciekawych miejsc, które często są niedoceniane i nieodkryte. Program realizowany jest w formie wizyt w ciekawych miejscach i rozmów z regionalistami (historykami, przyrodnikami, przewodnikami turystycznymi). Każdy odcinek *Światowida na Szlaku* ukazuje mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego, że maksyma „cudze chwalicie, swego nie znacie” jest wciąż bardzo aktualna. W programie *Światowid na szlaku* prezentowane i omawiane jest: dziedzictwo historyczne i przyrodnicze, w tym w szczególności: zabytki, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i regionalne legendy.

Kultura w Centrum

Program tematyczny przygotowywany przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, poświęcony w całości tematyce kulturalnej (prezentuje film, muzykę, sztukę, literaturę, malarstwo, ceramikę, działania promujące inicjatywy kulturalne). Program publikowany jest na antenie telewizji kablowej Truso.TV oraz na kanale Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu na YouTube.

Światowid TV

Jest to strona na facebooku służąca publikacji materiałów newsowych (działania reporterskie) obejmująca swym zakresem i tematyką działania jakie odbywają się w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu. Rocznie instytucja przygotowuje ponad sto wydarzeń, eventów, imprez, spotkań, warsztatów itp. Pracownicy (z doświadczeniem w mediach) działu promocji i komunikacji z mediami przygotowują telewizyjne relacje z ww. Publikacja odbywa się m.in. na kanale *Światowid TV*.

Streaming live

Inwestowanie w sprzęt oraz kompetencje pracowników działu promocji i kontaktów z mediami powoduje, że na dzień dzisiejszy CSE Światowid w Elblągu jest w stanie przygotować usługę polegającą na realizacji transmisji i live streaming, produkcji tv i studia greenbox. Realizujemy transmisje z wydarzeń tj. MFT Baltic Cup, Ogólnopolski Festiwal Sztuki Słowa „...czy to jest kochanie?”. Streaming odbywa się w trybie live na platformy – facebook, YouTube, możliwy jest także streaming online na wskazane adresy www. Do dyspozycji mamy 4 kamery full HD oraz czterokanałowy mikser. Dbamy o oprawę każdej transmisji: umieszczamy logo, animowane belki, dowolne grafiki i filmy. Transmisjom towarzyszy studio telewizyjne na żywo gdzie pracownicy działu promocji i kontaktów z mediami rozmawiają z zaproszonymi gośćmi.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Projekt „Wzmocnienie efektywności energetycznej Centrum Tańca Promyk”

Celem inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej obiektu Centrum Tańca Promyk oraz zastąpienie wysokoemisyjnych źródeł ciepła bardziej ekologicznymi alternatywami. Zadanie polega na głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej obiektu.

W CT Promyk każdego dnia odbywają się zajęcia związane z edukacją taneczną i ruchową skierowane do mieszkańców Elbląga i regionu, poczynając od najmłodszych, na seniorach kończąc. Obiekt CT Promyk nie był nigdy modernizowany – jest to budynek z lat 50, który wymaga termomodernizacji i gruntownego remontu w zakresie systemu wentylacji, ogrzewania i oświetlenia. W obiekcie są przeprowadzane jedynie doraźne remonty i naprawy. Realizacja zadania inwestycyjnego pozwoli przede wszystkim wprowadzić oszczędności z tytułu zastosowania ekonomicznego źródła ogrzewania, technologii OZE, oświetlenia LED czy chociażby systemu wentylacji, co wpłynie również na komfort i bezpieczeństwo uczestników naszych zajęć.

Prognozy finansowe

Zgodnie z wcześniejszymi założeniami w dalszym ciągu będę dążyć do zwiększenia przychodów ze sprzedaży, jednakże mam świadomość, że nie będzie to łatwe zadanie. W 2022 r. w najbliższym sąsiedztwie Światowida otwarte zostało kolejne w Elblągu kino wielosalowe, które spowodowało podział widzów korzystających z oferty kinowej pomiędzy trzy podmioty. W ostatnich latach przychody z tego tytułu spadły o 50%. Ponadto pandemia COVID-19 wpłynęła na zmianę modelu uczestnictwa w kulturze. Wiele inicjatyw i wydarzeń jest dostępnych on-line (często bezpłatnie), powstało wiele platform streamingowych, które codziennie dostarczają nową ofertę filmową i rozrywkową Polakom za niewielką opłatą abonamentową. To spowodowało, że instytucje kultury muszą mierzyć się z innymi wyzwaniami i oczekiwaniami ze strony potencjalnych odbiorców.

Patrząc jednak z pozytywnej strony - dzięki ostatnim inwestycjom - m.in. uruchomienie trzeciej Sali kinowej oraz wymianie foteli kinowych na jednej z sal czy doposażeniu instytucji w nowoczesny sprzęt oświetleniowy, nagłośnieniowy, multimedialny, w tym do streamingu, możemy jeszcze lepiej świadczyć usługi dotyczące najmu i dzierżawy składników majątkowych. Wpływ na zwiększenie przychodów będzie również miała popularność mobilnego internetu – w przypadku Centrum znajdować to będzie wyraz w rozszerzeniu wolumenu produktów i usług kulturalnych sprzedawanych w ofercie on-line, w modyfikowaniu szaty graficznej i poprawie funkcjonalności witryn internetowych, a także w systematycznym, intensywnym działaniu w zakresie tradycyjnych form wsparcia marketingowego sprzedaży poprzez reklamę internetową czy też kampanie outdoorowe.

Korzystając z wieloletniego doświadczenia w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych planuję w najbliższej perspektywie finansowej skorzystać z dofinansowania na działania kulturalne i inwestycje zarówno na poziomie regionalnym i krajowym jak również międzynarodowym.

Wraz z zespołem dołożymy wszelkich starań by nadal aktywnie pozyskiwać dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej czy środków dostępnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury.

Analizując założenia do nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 widzę wiele możliwości na finansowanie działań kulturalnych zarówno o zasięgu krajowym jak i międzynarodowym. Doświadczenie zdobyte przy realizacji projektów transgranicznych planuję wykorzystać do pozyskania kolejnych środków przeznaczonych na te działania. Daje to nie tylko nadzieję, na pozyskanie dodatkowych środków na kolejne działania, ale przede wszystkim otwiera przed zespołem „Światowida” nowe możliwości na tworzenie atrakcyjnej oferty kulturalnej odpowiadającej na zapotrzebowanie środowiska.

Centrum w 2021 roku zakończyło największą w swojej historii inwestycję o wartości 25.832.316,23 zł polegającą na rozbudowie, przebudowie i remoncie istniejącego budynku. Środki na to przedsięwzięcie Centrum pozyskało z Programu Operacyjnego Infrastruktura

i Środowisko, z Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, dołożyło środki własne oraz zaciągnęło kredyt inwestycyjny.

Rozbudowanie budynku pozwoliło na zwiększenie dostępu do kultury mieszkańców miasta, regionu, kraju oraz osób przyjezdnych z zagranicy wskutek stworzenia kompleksowej oferty kulturalnej oraz poprawy jakości i efektywności świadczonych przez instytucję usług. Budynek został w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Sytuacja finansowa „Światowida” w dużej mierze determinuje nasze działania i oddziałuje na naszą przyszłość.

Dotacja podmiotowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego służy finansowaniu działalności bieżącej samorządowej instytucji kultury, tak też jest w przypadku Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu. Samorząd województwa warmińsko-mazurskiego jako Organizator przyznaje dla CSE „Światowid” w Elblągu dotację podmiotową, która nie pokrywa podstawowych wydatków ponoszonych na działalność Centrum, gdzie planowane koszty stałe kształtują się na poziomie 7 947 296 zł, a dotacja podmiotowa to 5 056 503 zł. Wynika z tego, iż 2 886 793 zł „Światowid” z dochodów własnych musi przeznaczyć na funkcjonowanie i administrowanie instytucji. Środki te winny być wykorzystane na cele statutowe.

Koszty stałe	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok szacunkowo	2024 rok szacunkowo
razem	4 123 221	5 199 437	6 438 509	7 397 200	7 947 296

Dotacja podmiotowa organizatora	3 499 738	3 855 658	5 026 549	5 149 198	5 056 503
wynik	- 623 483	-1 343 779	-1 411 960	-2 243 002	-2 886 793

Rozbudowanie budynku to nie tylko zwiększenie dostępności do kultury jej uczestników, ale również ponoszenie większych wydatków na utrzymanie, bądź zabezpieczenie opłat gwarancyjnych - w roku 2023 była to kwota 85 400,00 zł, w 2024 to kolejne 50 500,00 zł. Jesteśmy zmuszeni do ciągłego poszukiwania środków finansowych na pokrycie deficytu w budżecie Centrum. W obecnej sytuacji rynkowej jest to bardzo trudne zadanie. Poza tym ważnym aspektem finansowym na najbliższe 8 lat w wydatkach jest wypracowanie środków na spłatę kredytu inwestycyjnego uruchomionego w 2021 roku na okres 10 lat w wysokości 1 188 928,18 zł. Spłata pokrywana jest z pozostałych przychodów ze sprzedaży: wynajmy, reklama – wykorzystując do tego nowo powstałe przestrzenie i związane z tym możliwości oraz działalności kina, które w wyniku rozbudowy pozyskało trzecią salę kinową. Pozostała część kredytu do spłaty na dzień 31.07.2023 roku to kwota 265 949,25 zł. Znaczny udział

w częściowej spłacie kredytu ma samorząd województwa warmińsko-mazurskiego, który przeznaczył na ten cel 620 000 zł. Przewidywany termin spłaty kredytu to 31.12.2030 rok.

Podwyższenie w 2023 roku najniżej płacy minimalnej bez równoległych, tożsamy podwyżek dla pozostałej kadry spowodowało duże tzw. spłaszczenie wynagrodzeń – pracownik obsługi a pracownik merytoryczny/specjalista. Kolejna podwyżka w roku 2024 spowoduje, że 81 procent załogi (44 osoby) będzie musiało mieć wypłacone wyrównanie wynagrodzenia do najniższej płacy minimalnej (również kierownicy). Brakująca kwota w budżecie w 2024 roku na wyrównanie tych wynagrodzeń to prawie 200 tysięcy złotych. I dalej pozostaje zrównanie wynagrodzenia pracownika obsługi z pracownikiem merytorycznym/specjalistą. Jeżeli pracownicy merytoryczni i kadra nie uzyskają zauważalnej podwyżki wynagrodzenia należy spodziewać się, iż z szeregów Światowida odejdzie wielu wykwalifikowanych, wyszkolonych przez Centrum pracowników i kierowników. Zważywszy na fakt, że posiadamy m.in. rozbudowaną infrastrukturę, nowoczesną pracownię digitalizacji, w które zostały zaangażowane duże środki finansowe również samorządowe – utrata pracowników posiadających wiedzę i umiejętności w tym zakresie spowoduje paraliż działań, a być może nawet ich wyłączenie.

Podjęmę wszelkie starania w celu ograniczenia ponoszonych wydatków przy założeniu, że działania te nie spowodują widocznych negatywnych efektów w zakresie funkcjonowania instytucji na rynku, w tym przede wszystkim nie będzie negatywnie rzutować na wypracowany od lat przez Centrum krąg odbiorców. Szczególną uwagę chcę skupić na zapobiegnięciu odejściu z Centrum profesjonalistów, których brak spowoduje, iż nie będą realizowane zadania statutowe, a baza lokalowa oraz sprzęt i pracownie nie będą wykorzystywane, a być może zostaną zamknięte.

Organizator wielokrotnie dowiódł, że ma świadomość konsekwencji realizacji zadań statutowych, w szczególności nieuchronnego wzrostu kosztów stałych. W tej sytuacji celowe wydaje się rozważenie przez Organizatora możliwości zwiększenia dotacji podmiotowej dla Centrum, uwzględniającej wzrost wynagrodzeń nie tylko dla najniżej zarabiających i zaplanowanie jej w budżecie samorządu.

Na dzień dzisiejszy dotacja podmiotowa powinna zabezpieczyć w całości koszty stałe, czyli musi być większa o 2 800 000 zł, a w latach następnych jej wielkość wzrosnąć minimum o 300 000,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pokrycie zwiększonych wydatków stałych.

Podsumowanie

Od wielu lat sytuacja podmiotów działających w sferze kultury pokazuje potrzebę modernizacji i rozwoju poprzez stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej. Wykonanie przedstawionej koncepcji jest możliwe dzięki realizacji w latach 2017-2021 zadania inwestycyjnego pn.: **„Rozbudowa, przebudowa i remont Centrum Spotkań Europejskich Światowid w Elblągu”**.

Na skutek tej realizacji Światowid jest nowoczesnym, doskonale wyposażonym obiektem, dostosowanym do potrzeb odbiorców działań kulturalnych. Kadra Światowida to 50-cio osobowy Zespół, który posiada niezbędne kompetencje, doświadczenie i umiejętności. Dzięki temu możemy zwiększać nasz potencjał edukacyjno-animacyjny i wdrażać nowoczesne technologie. Jest to możliwe m.in. dzięki temu, że CSE „Światowid” od lat skutecznie zdobywa dofinansowania z różnych programów – w tym bezpośrednio z instytucji dysponujących środkami europejskimi, czego przykładem są projekty z programu Erasmus +. To dzięki tej aktywności prowadzimy i prowadzić będziemy, na szeroką skalę edukację kulturalną wszystkich grup wiekowych. Ponadto fundusze europejskie są doskonałym obszarem wymiany dobrych praktyk pomiędzy podmiotami kooperującymi w obszarze kultury.

Duży nacisk kładziemy na edukację dzieci i młodzieży, którą prowadzimy we współpracy ze szkołami w regionie, wspieramy instytucje kulturalno-oświatowe, stowarzyszenia, organizacje non-profit, placówki opiekuńcze i świetlice wiejskie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Są to zadania przyczyniające się do pobudzania innowacyjności poprzez rozwój interdyscyplinarności i wsparcie działań łączących potencjał i zasoby wielu dziedzin, m.in. sztuki, kultury, technologii i nauki. Dlatego kontynuowane będą działania umożliwiające uczestnictwo oraz integrację grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób z niepełnosprawnościami.

Podobnie jak w latach biegłych zawsze miała i mieć będzie szczególne miejsce w naszej pracy arteterapia, którą organizują w terenie nasi instruktorzy. Uczestniczenie w zajęciach różnorodnych grup społecznych, w tym także osób mających utrudniony dostęp do usług kulturalnych i z uwzględnieniem ich, niekiedy specyficznych, potrzeb i możliwości nadaje naszej działalności duży wymiar społeczny.

Realizacja edukacji kulturalnej jest ważna dla rozwoju kapitału społecznego, dlatego planuję działania aktywizujące twórczo i stymulujące kreatywność, w tym takie, które wysoką wartość merytoryczną łączą z potencjałem komercyjnym. Będą miały za zadanie przełamywać bariery w obcowaniu ze sztuką, a także kształtować preferencje artystyczne. Budowanie podstaw do świadomego odbioru kultury pozwoli z kolei na przygotowanie do uczestnictwa w różnorodnych wydarzeniach artystycznych.

Kontynuowany będzie – wytyczony w ostatnich latach, a bardzo potrzebny w regionie – kierunek związany z aktywnością w zakresie digitalizacji zasobów dziedzictwa kulturowego i połączona z nim działalność wspierająca naukę, w tym konferencyjna i wydawnicza. Cyfryzacja materialnych zasobów dziedzictwa kulturowego, zabytków i obiektów muzealnych, z uwzględnieniem ich stanu zachowania i bezpieczeństwa, realizowana jest pod merytorycznym nadzorem ekspertów i z użyciem adekwatnych wymagań technologicznych. Zastosowanie nowoczesnych technologii – m.in. VR, AR czy AI o charakterze edukacyjnym, wykorzystujących zasoby multimedialne pozyskane i opracowane w czasie digitalizacji – będzie ważnym aspektem w popularyzacji dziedzictwa o znaczeniu regionalnym i narodowym.

W planach działającej w CSE „Światowid” Regionalnej Pracowni Digitalizacji jest ciągle poszerzanie dostępu do oferty kulturalnej o wysokiej wartości edukacyjnej.

Wszystkie zawarte w koncepcji kierunki rozwoju i zaplanowane zadania realizowane będą w oparciu o doświadczenie oraz zaangażowanie profesjonalnej kadry, która gwarantuje osiągnięcie zamierzonych efektów merytorycznych. Stałe podnoszenie jakości przedsięwzięć kulturalnych oraz korzystanie z nieszablonowych rozwiązań artystycznych i edukacyjnych stanowić będą podstawę naszej pracy.

Założone cele mają kształtować poczucie, że kultura jest nieodzownym elementem rozwoju osobistego i społecznego, budować świadomość, że jest ona wręcz stałym elementem życia.

DYREKTOR
Antoni Czążyk

